

MAGAZINE VOOR ALUMNI EN RELATIES

Broerstraat 5

395^{jaar}

Heeft u zich al
ingeschreven?

> Alumnidag op 13 juni

- > Chef redactie nrc.next optimistisch
- > Alternatief voor dierproeven
- > Jelle Brandt Corstius vanuit Moskou
- > Dé Nederlandse identiteit bestaat
- > Slotfeest lustrum laat binnenstad bruisen

Ontwikkel uw Leiderschap

Academie voor Management is gelieerd aan de Rijksuniversiteit Groningen en verbindt persoonlijke ontwikkeling aan duurzame loopbaanontwikkeling. In haar postacademische leergangen wordt een brug geslagen tussen theorie en praktijk. Het onderwijs wordt verzorgd door hoogleraren en praktijkprofessionals die leidend zijn in hun vakgebied en die bereid én in staat zijn de grenzen van hun kennisgebied met u te verkennen. Het uiteindelijke doel: verdieping van inzichten en het ontwikkelen van uw vermogen om die inzichten effectief in te zetten. Persoonlijk leiderschap.

Talent en Organisatieontwikkeling

Talent en Organisatieontwikkeling biedt u de kennis en inspiratie om permanent waardecreatie voor mens en organisatie te ontwikkelen. De juiste mensen vinden, behouden en ontwikkelen leidt tot uw concurrerende voordeel. U geeft inspiratie en sturing aan afdelingen of teams. U bent verantwoordelijk voor de ontwikkeling van uw (directe) medewerkers en op zoek naar strategische inzichten en innovatieve organisatiestructuren die ontwikkeling en groei mogelijk maken.

De Leergang Talent en Organisatieontwikkeling heeft mij geleerd kritisch te zijn op bestaande structuren, het anders leren en durven kijken naar talent, het openstaan voor nieuwe ideeën en het doorbreken van bestaande denkpatronen. Door het ontwikkelen van de talenten en door het aanmoedigen en stimuleren van "leren" in het algemeen, ontstaat er meer energie en dynamiek binnen onze organisatie die de productiviteit juist bevordert in plaats van afremt, en daardoor zowel de medewerker als de organisatie succesvoller maakt.

Alumnus drs. Jurgen Grobbée, directeur Finale Recruitment Group bv

Startdatum: woensdag 11 november 2009

Academie voor Management

- biedt een goede balans tussen opleiden, werk & privé
- stemt uw opleiding af op carrièreontwikkeling
- slaat een brug tussen theorie en praktijk
- opent deuren naar nieuwe netwerken
- organiseert centraal in Nederland

**Bel voor meer informatie met onze studieadviseurs
050 - 316 21 15**

www.academievoormanagement.nl

4

14

18

22

- > **4 De krantenlezer verlangt méér**
 Chef redactie *nrc.next* Titia Ketelaar en hoogleraar journalistiek Marcel Broersma optimistisch over de toekomst van de journalistiek
- > **6 Zwarts op wit**
- > **7 Alumnus in het buitenland**
- > **8 Menselijk orgaanplakje vervangt dierproeven**
 Hoogleraar Geny Groothuis moderniseert geneesmiddelenonderzoek
- > **11 Ain Wondre Stad**
- > **12 Beter wat minder beleefd?**
 Jan Pieter van Oudenhoven en eredoctor Marilyn Brewer doen beiden onderzoek naar sociale identiteit
- > **14 Mussengang**
- > **15 Sexy festival in het Noorderplantsoen**
 Noorderzon is in Groningen ieder jaar weer een attractie in augustus
- > **16 De Nacht van Kunst en Wetenschap**
 De binnenstad zal bruisen op 13 juni
- > **18 Langs het verleden van stad en universiteit**
 De geschiedenis van de RUG: rondwandeling en lustrummagazine
- > **20 Column Greta Riemersma**
- > **21 Alumnidag op 13 juni**
- > **22 Ondernemer pur sang**
 Albert-Jan Postma namens Freia en Academische Opleidingen Groningen hoofdsponsor lustrum RUG
- > **24 Column Tienke Koning**
- > **24 Fondsenwerving**
- > **28 Life Long Learning**
- > **30 Oraties, Portretten en Colofon**
- > **32 Alumni Achteraf**

Kent u dat? Dat je je hebt voorgenomen te gaan: naar een verjaardag, dat symposium of die reünie – en dat je, als het dan bijna zover is, er ineens tegenop ziet en eigenlijk het liefst thuis blijft? En dat je dan achteraf jezelf dankbaar bent dat je toch bent gegaan? Zo heerlijk gelachen, zulke interessante dingen gehoord, zulke leuke gesprekken! Mensen leven op van ontmoetingen. Spontaan of geënsceeneer, er zijn vele mogelijkheden. De Alumnidag, aanstaande zaterdag 13 juni, is er zo een. En ook, in één ‘moeite’ door: de Nacht van Kunst & Wetenschap, het slotfeest van het lustrum aan het eind van die dag. De RUG wenst u van harte deze ‘dag van de ontmoeting’ toe: een hernieuwde kennismaking met vroegere medestudenten, oud-docenten, faculteit, universiteit, Groningen; misschien voor het eerst na vele jaren. Het thema ontmoeting komt in deze *Broerstraat 5* meermalen aan de orde. Zo vertelt alumnus economie en tv-presentator Frits Sissing in *Ain Wondere Stad* hoe hij een bijzondere ontmoeting arrangeerde met zijn oude vlam en beschrijft Rector Magnificus Frans Zwarts hoe het hem verging toen koninklijk bezoek zich aandeed op de universiteit. Onze columnist Greta Riemersma verhaalt in haar laatste bijdrage over een reünie met jaarclubgenoten – als ‘Dolly Dots’... Titia Ketelaar, chef redactie van *nrc.next*, en hoogleraar journalistiek Marcel Broersma ontmoetten elkaar in de introductietijd. Hij was haar KEI-leider. Beiden ontwikkelden een professionele interesse voor het vasthouden van het contact met een veranderend lezerspubliek. Hoe lastig veel migranten de ontmoeting met de Nederlandse cultuur valt, legt Jan Pieter van Oudenhoven, hoogleraar cross-culturele psychologie, uit. En vanuit Moskou vertelt correspondent Jelle Brandt Corstius over zijn verblijf in Rusland, met alle vaak bizarre ontmoetingen van dien. En dan is er nog het levensverhaal van Albert Jan Postma, hoofdsponsor van het lustrum, die het contact met zijn universiteit nooit verloor.

Heel graag tot ziens – bijvoorbeeld op 13 juni!

De redactie
redactieB5@rug.nl

Foto voorkant Lustrumbureau op Schier FOTO > SJOEKE SNIJDELAAR

FOKKE & SUKKE ZIJN TROTS OP TITIA

WANT WIE ANDERS LUKTE
HET OM DE OPLAGE VAN
NRC.NEXT SINDS HET NULNUMMER

...TE VERTACHTIG-
DUIZENDVOUDIGEN?

RGvT

De krantenlezer verlangt méér

RUG-alumna Titia Ketelaar (34) begon in maart als chef redactie van *nrc-next*. Haar voormalige KEI-leider Marcel Broersma (35) hield rond diezelfde tijd zijn oratie als hoogleraar journalistiek aan de RUG. Beiden schatten de toekomst van de journalistiek zonnig in. ‘Maar je kunt niet meer elke dag een krant op de mat gooien en zeggen: “Alstublieft, doet u het daar maar mee.”’

‘Herkenbaarheid is belangrijk om succesvol te zijn’

Hoe doe je dat, als dertiger hoogleraar worden of toetreden tot de hoofdredactie van NRC?

Broersma: ‘Het is vooral hard werken. Maar het is ook op het juiste moment op de juiste plek zijn.’

Ketelaar: ‘Mee eens, voor mij geldt het zelfde.’

Wat een Hollands antwoord. Een Amerikaan zou zeggen: ‘Omdat ik de beste ben...’

Ketelaar: ‘Er komt natuurlijk ook talent bij kijken. Maar ik geloof niet dat leeftijd er bij dit soort banen veel toe doet. Ik mag toch hopen dat ik niet dáárom ben aangenomen!’

Wat vinden jullie van elkaars werk?

Ketelaar: ‘Toen ik Marcells oratie zag, dacht ik wel: wat is het toch heerlijk om ergens eens flink diep over na te mogen denken. Als je iedere dag druk bezig bent met een krant maken, heb je daar de rust niet voor. Ik zie wel collega’s alle vrije dagen opsparen om zich er toch toe te zetten, maar het ritme van een dagblad is zo anders dan dat van de wetenschap, dat de combinatie lastig is.’

Broersma: ‘Ik onderzoek natuurlijk de journalistiek. Dat doe ik, omdat ik het leuk vind, hoewel je dat in de wetenschap officieel niet mag zeggen. Dan moet het interessant zijn. Ik vond mijn werk als journalist ook erg inspirerend. Maar toen ik een boek had geschreven en gepromoveerd was, wilde ik weer verder met andere onderzoeken. De toekomst van kranten fascineerde me mateloos.’

Wat is er dan zo fascinerend aan de toekomst van kranten?

Broersma: ‘Ik denk dat we nu in een overgangsfase zitten, dat is heel spannend. Het is vergelijkbaar met het einde van de negentiende eeuw, toen de overstap naar massamedia werd gemaakt, onder meer door andere vormen van distributie. Het karakter van de journalistiek veranderde daardoor. Dat gebeurt nu ook.’

Ketelaar: ‘De manier van lezen is veranderd ten opzichte van bijvoorbeeld vijftien jaar geleden, omdat de manier van leven is veranderd. Je komt niet meer thuis en gaat dan een uur uitgebreid de krant zitten lezen. Je wil die film zien in de bioscoop, met vrienden afspreken en NOVA kijken.’

Broersma: ‘De vanzelfsprekende verbondenheid met kranten bestaat niet meer. Vroeger

hoorde bij een bepaald milieu een bepaalde krant: dat was heel eenvoudig. In dat patroon wilde de burger ook graag zichzelf ontwikkelen en zich maatschappelijk betrokken tonen. Daar hoorde een krant bij. Dat beeld bestaat niet meer zo.’

Ketelaar: ‘Je kunt de lezer dus niet meer een jaar vooruit laten betalen en dan elke dag de krant op de mat gooien en zeggen: “Alstublieft, daar doet u het maar mee.” De lezer wil méér.’

Het probleem is duidelijk. Maar wat is de oplossing?

Broersma: ‘Ik denk dat we niet moeten praten over de toekomst van de krant, maar over de toekomst van de journalistiek. De basisvaardigheden van een journalist blijven namelijk hetzelfde: het verzamelen, selecteren en presenteren van informatie. Maar dat gebeurt niet alleen ’s ochtends of ’s avonds als de krant verschijnt, maar de hele dag. De krant moet een bedrijf worden dat journalistieke producten levert, op manieren en momenten die bij de lezer passen. Meer maatwerk dus.’

Ketelaar: ‘Precies dat wat Marcel beschrijft, proberen wij met *nrc-next* te doen: we richten ons op een specifieke doelgroep. Daarnaast bieden we bijvoorbeeld het webabonnement en de *NRC*-weekeditie voor Nederlanders in het buitenland. In al die producten is *NRC* te herkennen. We zetten bijvoorbeeld nog altijd in op een sterk correspondentennetwerk. Zo kunnen onze lezers er altijd op vertrouwen dat onze verslaggevers weten waar ze over schrijven. Die herkenbaarheid is denk ik wel belangrijk om succesvol te zijn.’

Is er dan helemaal niets aan de hand? PCM, waar NRC deel van uitmaakt, is overgenomen door de Persgroep...

Ketelaar: ‘Ho. De Persgroep heeft PCM niet overgenomen, maar gaat een meerderheidsaandeel kopen. Wat er precies gaat gebeuren is inderdaad spannend. Christiaan van Thillo van de Persgroep heeft van een weeffout gesproken, dat er in één concern twee kranten zijn die elkaar beconcurreren, *de Volkskrant* en het *NRC*. Waarschijnlijk gaat hij daarom één van die twee verkopen. De redactie van *NRC* streeft daarbij als altijd naar een zo groot mogelijke autonomie.’

Goed. Maar heeft de economische crisis dan helemaal geen effect?

Broersma: ‘Je ziet natuurlijk wel degelijk dat

Titia Ketelaar (1975) studeerde geschiedenis in Groningen en journalistiek in Groningen en Londen. Daarna kwam ze in dienst bij *NRC*, waar ze achtereenvolgens op de internet- en de buitenlandredactie werkte. Ook dacht ze mee over *nrc-next*, een ochtendkrant van *NRC* gericht op een jonger publiek, die in 2006 gelanceerd werd. Deze krant wist in drie jaar tijd een oplage van 80.000 exemplaren te bereiken, een unicum voor een betaald dagblad. Ketelaar was aanvankelijk plaatsvervangend chef, maar geeft sinds maart 2009 leiding aan *nrc-next*. Ze is bovendien adjunct-hoofdredacteur van *NRC Handelsblad*.

Marcel Broersma (1973) studeerde geschiedenis en journalistiek aan de RUG. Vervolgens werkte hij als verslaggever bij de *Leeuwarder Courant* en promoveerde hij aan de RUG. De wetenschap heeft het gewonnen: sinds 1997 is hij verbonden aan de Groningse opleiding journalistiek, waar hij op 1 maart 2009 werd geïnaugureerd als hoogleraar. Zijn onderzoeksportefeuille omvat onder meer journalistieke cultuur en regionale journalistiek. Broersma is bovendien lid van de Raad voor de Journalistiek.

FOTO DVH/CORNÉ SPARDAENS

de waarde van bedrijven daalt. Mecom, een Britse investeerder, heeft in 2006 200 miljoen euro betaald voor twee Limburgse kranten. De Persgroep heeft nu PCM, dat veel groter is, voor 100 miljoen gekocht. Er is gewoon minder geld en dat merk je wel, ook advertentie-inkomsten lopen terug.'

Ketelaar: 'Je moet daarom ook proberen zelf advertenties in te kopen, echt gericht op jouw doelgroep. Dat werkt beter dan centrale inkoop van het concern.'

Broersma: 'Daar zie je wéér het belang van op maat gemaakte producten.'

De commissie Brinkman kijkt hoe de Nederlandse journalistiek gered kan worden. Bovendien deelt zij geld uit. Wat vinden jullie daarvan?

Ketelaar: 'NRC heeft aangegeven geen overheidssteun te willen, omdat we onafhankelijk willen blijven. We hebben het ook niet nodig. Alle innovaties, zoals *nrc-next*, hebben we zonder steun kunnen doen.'

Broersma: 'Ik vraag me af wat het nut van het fonds is; het is maar acht miljoen euro. Ik hoop dat ze dat hele bedrag aan één project uitgeven en dan liefst iets dat echt gericht is op innovatie, zoals officieel in de taakomschrijving staat. Het moet geen achterdeurtje worden om noodlijdende kranten te helpen. Ook hoop ik dat het project gepaard gaat met degelijk onderzoek, dat lijkt me het nuttigste.'

En dat onderzoek wordt dan gedaan in Groningen?

Broersma: 'Daar zeg ik geen nee tegen.'

Want Groningen stoomt jonge journalisten klaar voor deze nieuwe tijden?

Broersma: 'Ja, natuurlijk. We proberen studenten naast het praktische werk ook veel te laten nadenken over de journalistiek en de betekenis en de toekomst van het vak. Dat academische aspect is heel belangrijk.'

Ketelaar: 'Ik zie bij journalisten die uit Groningen komen altijd een van nature kritische houding, ook ten opzichte van bronnen. Ze nemen nooit zo maar iets over van een website, maar vragen zich altijd af: wie heeft die website gemaakt en waarom heeft hij dat gedaan?'

Broersma: 'Zo zie je maar weer dat journalistiek en wetenschap eigenlijk heel erg op elkaar lijken.'

TEKST > FRANKA HUMMELS

BEELD > WWW.FOKSUK.NL

Koninklijk

Afgelopen november werd ik door de Zweedse ambassadeur gebeld met de mededeling dat het Zweedse koninklijk paar de Rijksuniversiteit Groningen wilde bezoeken. Onze koningin Beatrix zou hen daarbij begeleiden. Als je dat hoort, schiet je adrenalinespiegel wel even omhoog. En dan begint het. Er moet een programma gemaakt worden, wat geen sinecure is. Niet omdat we toen aan de mogelijkheid van een aanslag dachten – wie bedenkt er nou zo iets vreselijks? Nee, wij wilden er iets moois van maken, iets dat past bij deze bijzondere en eervolle gelegenheid.

Maar wat doe je als er twee koninginnen en een koning langskomen? In de loop van de maanden werd onze invulling van het programma langzaam duidelijk. Studenten en jonge wetenschappers zouden drie presentaties houden: over de biologie van de klok, over poolonderzoek en over *healthy ageing*. Allemaal onderwerpen die verband houden met de samenwerking tussen de universiteit van Uppsala en die van ons. We hebben geweldig ons best gedaan om er mooie toegankelijke presentaties van te maken. Dat is gelukt. De presentaties waren indrukwekkend. De koninklijke hoogheden stelden goeie vragen. Na afloop kon er in het Academiegebouw ongedwongen geconverseerd worden. De ook aanwezige Zweedse studenten vonden het fantastisch dat ze hier met hun eigen koninklijk huis persoonlijk konden kennismaken.

Zelf heb ik voor het hele gezelschap nog een verhaal gehouden over de Friese stadhouder Willem IV, voorouder van onze koningin. Halverwege de achttiende eeuw gebeurde er te weinig aan de Groningse universiteit. Door onderling gekissebis en ruzie tussen Stad en Ommelanden was de klad erin gekomen. Omdat de studenten daar genoeg van kregen, is toen Willem IV aangesteld als Rector Magnificus. Koningin Beatrix wist hier niet van en daarom heb ik het verteld. De stadhouder is van 1749 tot zijn dood in 1751 rector van de Groningse universiteit geweest. Vervolgens heeft zijn echtgenote Anna van Hannover hem opgevolgd. Daarmee was ze misschien wel de eerste vrouwelijke Rector Magnificus van heel Europa. Zij heeft, naast de zes hoogleraren die er waren – zo klein was de universiteit toen – zeven nieuwe hoogleraren aangesteld, iets waar haar man door zijn vroege dood niet aan toe was gekomen. Aldus heeft ze de noodzakelijke omslag bewerkstelligd en de universiteit gered. Had zij niet ingegrepen, dan was de universiteit waarschijnlijk een zelfde lot beschoren geweest als de universiteit van Franeker en ten onder gegaan. Zo belangrijk waren de Oranjes voor het overleven van de Rijksuniversiteit Groningen. Dat zegt toch iets over de waarde van het in alle opzichten zeer geslaagd verlopen bezoek.

Prof. dr. Frans Zwarts
rector magnificus

TEKST > EDZARD KROL

FOTO'S > ELMER SPAARGAREN

Wennen aan onvoorspelbaarheid

Jelle Brandt Corstius (1978) studeerde van 1997 tot 2004 geschiedenis en journalistiek aan de RUG. Hij werkt als journalist in Moskou voor onder meer dagblad *Trouw* en is auteur van twee boeken: *Rusland voor gevorderden, berichten van een overlever* en *Kleine Landjes, berichten uit de Kaukasus*.

Dit jaar presenteerde hij voor de VPRO de tv-serie 'Van Moskou tot Magadan', waarvoor hij de uithoeken van het Russische rijk bezocht.

Je maakt plannen om Moskou te verlaten. Waarom ga je weg?

'Ik hoop volgend jaar nog een nieuwe reisserie te maken voor de VPRO, over de grote steden langs de Trans-Siberische Spoorlijn. Maar daarna vertrek ik. Toen ik als correspondent begon, heb ik me voorgenomen een jaar of vier in Moskou te blijven. Correspondenten die langer blijven draaien een beetje door en gaan nooit meer weg. Op een gegeven moment begin je af te stempelen.'

Hoe dan?

'Neem vanochtend. Ik moest mijn visum voor Rusland verlengen. Dat moet elk jaar. De eerste keer kostte het me zes maanden. Nu weet ik waar je moet zijn. Maar dan nog kost het me een maand. Daarna moest ik een vliegticket ophalen. Op internet had ik het gekocht voor zevenhonderd euro. Bij het reisbureau bleek de prijs veranderd: plotseling kostte het ticket achtduizend euro. Dat is typerend. 's Ochtends ga ik de

deur al uit in de verwachting dat niets lukt. Ik ben defaitistisch geworden.'

Merk je dat je de Russische mentaliteit overneemt?

'Ja. Je gaat altijd van het slechtste uit. Je raakt gewend aan onvoorspelbaarheid. Eigenlijk wordt dat de norm. De Russische manier van denken maakt je erg flexibel en geduldig. Het nadeel is dat je zelf ook chaotischer te werk gaat.'

Een groot contrast met Nederland?

'Ik vind het in Nederland soms moeilijk dat alles zo strak wordt gepland. Als je vrienden wilt opzoeken zeggen ze: je had twee weken geleden moeten bellen. Het is een cliché, maar in Rusland voel je de intensiteit van het leven, je beseft dat je elk moment het loodje kan leggen. Rusland en Nederland zijn wat dat betreft uitersten. Toch ben ik Nederland meer gaan waarderen. Ik merk nu wat voor een paradijs Nederland op sommige gebieden is.'

Wat is je volgende bestemming?

'Ik blijf voor *Trouw* schrijven, maar niet als correspondent. Ik wil me richten op reizen. Waarschijnlijk ga ik een column schrijven over de plek waar ik op dat moment ben, met een filmpje. De komende twee maanden zit ik in Indonesië. Tijdens mijn bezoek wil ik het Nederlandse verleden als leidraad nemen. Ik vind dat Nederlanders erg makkelijk omgaan met 350 jaar uitbuiting. In Indonesië bewaren ze daar nog gruwelijke herinneringen aan. En de mensen die de politionele acties hebben meegemaakt zijn nu nog net in leven.'

Kom je nog vaak in Groningen?

'Ik vond het een fantastische stad om te studeren. Ik heb er vijf jaar gezeten. Op een gegeven moment was het tijd om te vertrekken. Al die zondagen dat Groningen uitgestorven is, dat is niets voor mij. Maar ik kom er nog met plezier.'

TEKST > ROGER COHEN

Bij allerlei vakgebieden spelen proefdieren een essentiële rol. Proefdieren helpen wetenschappers onder andere bij het verkrijgen van nieuwe inzichten in de genetica, de oorzaken van ziekten, de werking van medicijnen en de rol van de hersenen bij gedrag en emoties. Tegelijkertijd wordt er binnen de wetenschap hard gewerkt aan de vermindering van het proefdiergebruik. Zo heeft [Geny Groothuis](#), hoogleraar Drug Metabolism and Toxicology aan de RUG, een methode ontwikkeld waarmee medicijnen getest kunnen worden op plakjes menselijk weefsel in plaats van op dieren.

Menselijk orgaanplakje vervangt dierproef

De ontwikkeling van methodes om het proefdiergebruik te verminderen komt voort uit Groothuis' onderzoek naar geneesmiddelenmetabolisme. Wat houdt dat precies in? 'We kijken niet naar de werking van een geneesmiddel, maar naar hoe het in het lichaam komt, hoe het wordt afgebroken en het lichaam weer verlaat,' legt de hoogleraar uit. Dat is belangrijk, want als medicijnen in het lichaam afgebroken worden, ontstaan er afbraakproducten die vervelende bijwerkingen kunnen veroorzaken. 'Wij proberen te achterhalen wat die afbraakproducten zijn en wat voor schade ze aanrichten.'

Paracetamol

Neem paracetamol. Na inname van een tablet wordt deze stof opgenomen in het bloed. Vervolgens verspreidt de paracetamol zich door het lichaam en doet zijn heilzame werk (het wegnemen van een hoofdpijntje bijvoorbeeld). Maar tegelijkertijd probeert het lichaam de paracetamol zo snel mogelijk uit het systeem te werken. Het is immers een lichaamsvreemde stof. De lever speelt hier een belangrijke rol bij. Dit orgaan haalt de paracetamol uit het bloed en breekt het af. Deze afbraakproducten worden vervolgens vervoerd naar de nieren en uiteindelijk uitgescheiden via de urine. Paracetamol is zelf niet giftig, maar een van de afbraakproducten (NAPQI genaamd) die bij dit proces ontstaan is dat wel. Daardoor kan een overdosis paracetamol ernstige leverschade en zelfs de dood tot gevolg hebben.

Een geneesmiddel kan daarom alleen op de markt gebracht worden als goed in kaart gebracht is wat het lichaam er precies mee doet. Elk medicijn moet volgens de

wet getest worden op twee soorten proefdieren. Volgens Groothuis is dat niet ideaal. Dieren kunnen namelijk anders reageren op medicijnen dan mensen. 'Vaak gaat het goed, maar soms kan een medicijn bij mensen toch onverwachte bijwerkingen vertonen.'

Plakjes

Daarom heeft Groothuis met haar onderzoeksgroep een methode ontwikkeld waarmee je met behulp van menselijk weefsel kunt onderzoeken welke afbraakproducten van een geneesmiddel ontstaan en of ze schadelijk zijn. Bij deze methode wordt een orgaan (bijvoorbeeld de lever) in dunne plakjes gesneden. Een precies karweitje, want bij te dikke plakjes gaan de cellen tijdens de proef dood. Met de plakjes kunnen vervolgens experimenten gedaan worden. In plaats van hele proefdieren gebruik je dus plakjes menselijk weefsel. Daardoor kom je voor minder verrassingen te staan als je het geneesmiddel gaat toedienen bij patiënten. 'Het mooie is ook nog dat je met plakjes veel beter de mechanismen van schade kunt onderzoeken.'

Het probleem is alleen dat het over het algemeen moeilijk is aan menselijk weefsel te komen. Op dit moment is Groothuis vooral afhankelijk van restmateriaal dat overblijft na operaties. Bovendien is het niet eenvoudig dit weefsel zo op te slaan dat het geschikt blijft voor latere experimenten. Daarom werkt ze aan een methode waarmee je weefsel voor langere tijd kunt bewaren. 'Ook pleit ik voor het oprichten van een weefselbank in Nederland. Daar kan al het menselijk restmateriaal in opgeslagen worden, zodat onderzoekers er meer gebruik van kunnen maken.'

Tot die tijd gebruikt Groothuis behalve menselijk weefsel ook nog steeds organen die afkomstig zijn uit dieren. Maar zelfs dan kun je met haar methode het aantal proefdieren flink reduceren. 'Aangezien een rattenlever in wel 200 plakjes kan worden gesneden, bespaar je toch een grote hoeveelheid proefdieren.' Hoewel de dieren hiervoor natuurlijk wel doodgemaakt moeten worden, hoeven ze geen pijn te lijden.

Europese regelgeving

Deze manier van werken kan wellicht ook ingezet worden bij REACH, hoopt Groothuis. REACH (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals) is de naam van nieuwe Europese regelgeving die voorschrijft dat elke stof waar meer dan vijf ton per jaar van wordt geproduceerd, uitvoerig getest moet worden op veiligheid. 'Dit willen ze doen omdat veel van deze stoffen vroeger nooit getest zijn. Maar het gaat hier om duizenden stoffen. Dat testen gaat dus heel veel proefdieren kosten. Hoe ga je dit in godsnaam uitvoeren? Dat is op dit moment echt een issue. De ontwikkeling van alternatieve methoden staat daarom nu internationaal hoog op de agenda.'

In het begin keek Groothuis bij haar onderzoek vooral naar de lever. Inmiddels kijkt ze ook naar andere organen die een rol spelen bij het afbreken van lichaamsvreemde stoffen. 'We hebben onze methode ook toegepast op longen, nieren en darmen. We hebben ontdekt dat vooral de darmen een veel belangrijker rol spelen bij metabolisme dan altijd gedacht.' Helemaal interessant wordt het als Groothuis ook de wisselwerking tussen darmen en lever kan onderzoeken.

Dat valt echter niet mee als je met plakjes werkt van afzonderlijke organen. Groothuis is daarom bezig een opstelling te ontwikkelen waarmee die wisselwerking toch te onderzoeken valt met plakjes.

Practicum

Proefdieren worden niet alleen ingezet bij wetenschappelijk onderzoek. Ook worden ze soms gebruikt voor onderwijsdoeleinden. Maar binnen de universiteit wordt dat zoveel mogelijk tot een minimum beperkt. Groothuis: 'Bij farmacie hadden we altijd een practicum waarbij een rat met een stof werd ingespoten. De studenten moesten vervolgens onderzoeken wat er met die stof gebeurt in het lichaam. Nu kijken ze naar een video-opname van het experiment en krijgen ze door ons gemaakte monsters die ze moeten analyseren. Ik heb daar een dubbel gevoel over. Aan de ene kant vind ik het een goede zaak, maar aan de andere kant vind ik dat de studenten toch iets missen. Het is jammer dat ze niet in staat worden gesteld om inzicht te krijgen in de mogelijkheden en beperkingen van dierproefexperimenten.'

Groothuis durft niet te voorspellen of proefdieren ooit helemaal overbodig worden in de wetenschap. Ze is er wel van overtuigd dat het gebruik in ieder geval flink verminderd kan worden. 'Het gebruik van hele proefdieren is op dit moment de "gouden standaard" bij het testen van geneesmiddelen. Aan ons de taak om aan te tonen dat het anders kan en moet.'

Steun het onderzoek van Geny Groothuis en maak de aanschaf mogelijk van extra onderzoeksapparatuur, zoals een speciale microscoop om dikker weefsel te onderzoeken.
Meer informatie:
Ubbo Emmius Fonds
tel. (050) 363 7595

> www.rug.nl/uef

TEKST >
EDWIN VAN LACUM
FOTO >
JEROEN VAN KOOTEN

Christien Boomsma (1969) / geschiedenis 1993

Zus voor één nacht

Dit jeugdboek, het debuut van UK-journaliste Boomsma, gaat over het elfjarige meisje Robin. Een verhaal over een eeuwenoude vloek, hekserij en vriendschap, waarin Robin ont-

dekt dat mensen niet altijd zijn wie ze lijken.

> www.christienboomsma.nl

> Uitgeverij De Vier Windstreken > € 13,95

Roelof Bos / pseud.: Celeste Lupus (1942) / rechten 1970

Apollo aan de Seine, sans famille

Psychologische roman en maatschappelijke zeden-schets. De sfeer van Frederik van Eeden en Tolstoj getransponeerd naar de tweede helft van de 20e eeuw.

> www.uitgeverijaspekt.nl > € 24,95

Gerrit Breeuwsma (1958) / psychologie 1985

Het vreemde kind – De kindertijd als sleutel tot onszelf

Breeuwsma, ontwikkelingspsycholoog aan de RUG, probeert 'het vreemde kind' in kaart te brengen.

Op het gevaar af het raadsel te vergroten.

> www.uitgeverijbertbakker.nl > € 27,95

Alfred van Hall (1947) / rechten 1973

Noëlle

Dijkgraaf Van Hall beroert in zijn nieuwste roman, waar een onzekere man op zoek gaat naar waar het in het leven werkelijk om draait, op integere wijze het thema zelfdoding.

www.uitgeverijservo.nl > € 15,00

Huub Nelis (1967) / geschiedenis 1993

Puberbrein binnenstebuiten – wat beweegt jongeren van 10 tot 25 jaar?

Aan de hand van recent hersenonderzoek maakt dit boek de ontwikkeling inzichtelijk van jongeren en waarom juist pubers behoefte hebben aan duidelijke grenzen en goede begeleiding.

> www.puberbrein.nl

> www.kosmosuitgevers.nl > € 24,95

Rense Sinkgraven (1965) / wijsbegeerte 1998

Sloop de stad met tedere woorden

'Sinkgraven is onmiskenbaar een romanticus, een lyri-cus. In zijn gedichten komen veel water en boten voor, boeren en vissers, vogels en vlinders, bomen en kruiden. En er worden schepen en huizen gesloopt...'

> rensesinkgraven.web-log.nl

> www.kleineuil.nl > € 12,50

Job van Schaik (1965) / nederlands en algemene let-teren 1993

Hardloper Huizenga – Het verhaal van een vergeten wonderatleet

Een historische studie naar een legendarische, Groningse hardloper ten tijde van WO I.

> www.ljveen.nl > € 17,50

Frist Sissing: ‘Verliefd op Willemijn’

‘In Het Tehuis ben ik verliefd geworden op Willemijn van der Velden. Zij speelde in 1985 in de eerstejaarsmusical van Vindicat. Ze had de hoofdrol. Ik zat op de eerste rij, dat jaar was ik senator van Vindicat. Ik dacht: van die vrouw moet ik meer weten. Ze zong prachtig, en dat ze dat durfde, op toneel staan. Ik dacht natuurlijk ook wel: lekker ding. Blonde haren, mooie ogen. Volgens mij had ze die avond een pantervelletje aan. Ik was een jong studentje zonder vriendin, ik was wel een beetje op zoek. Als lid van de senaat was ik veel op De Kroeg, en zij als eerstejaars ook. Ik had vaak gala’s en dan kon ik haar mooi meevragen. Dat wou ze wel. We konden goed samen dansen. En we hebben urenlang, nachtenlang gepraat aan de bar. Maar om vijf uur ’s ochtends was het dan: “Toedeledoki. Het was gezellig, ik ga naar huis.” Ik heb haar verteld dat ik verliefd op haar was, ze vond me leuk, maar ze wou niks met me. Ja, pijnlijk. Na een jaar mijn best doen heb ik het opgegeven.

Na onze studies – zij deed bedrijfskunde – gingen we allebei naar Amsterdam. Ik kwam in de musicalgroep van Frank Sanders en Jos Brink terecht. Het was tien jaar later, Willemijn en ik hadden nog sporadisch contact. Voor de voorstelling “Starring Peter” waar ik in zat, heb ik haar uitgenodigd. En ze kwam. Toen heeft ze mij op de planken gezien en geoordeeld dat ik toch best een leuke jongen ben. Iemand die zijn eigen weg gaat, niet zo’n econoom die blindelings voor het bedrijfsleven kiest. Een half jaar later kregen we een relatie. Nu hebben we twee dochters en in 2003 zijn we getrouwd.’

Groningen. Universiteit. Maar ook talloze straten, huizen, bruggen, pleinen met herinneringen daaraan vast. Bekende oud-RUG-studenten vertellen over hun speciale plek.

FOTO AVRO

Frits Sissing (1963)

- > televisiepresentator
- > www.fritssissing.hyves.nl
- > www.fcklap.nl/fritssissing/index.html
- > studeerde economie van 1982 tot 1988
- > speciale plek: Het – ondertussen afgebroken – Tehuis, congrescentrum aan de Lutkenieuwstraat

TEKST >

ELLIS ELLENBROEK

FOTO (GROOT) >

ELMER SPAARGAREN

FOTO (KLEIN) >

COLLECTIE RHC

GRONINGER ARCHIEVEN

HET TEHUIS

Beter wat minder beleefd?

‘De’ Nederlandse identiteit bestaat wel degelijk, zo blijkt uit onderzoek van Jan Pieter van Oudenhoven. ‘We’ praten over seks, hebben lak aan gezag en zijn ongastvrij. Lastig om je daaraan aan te passen, als migrant. Toch is Van Oudenhoven optimistisch. Het onderzoek van de hoogleraar crossculturele psychologie valt voor een groot deel binnen het onderzoeksprogramma van het Instituut voor Integratie en Sociale Weerbaarheid (ISW).

Bent u nog uitgescholden voor ‘onbehouwen vlegel’, ‘lomperik’ of ‘ongeciviliseerd wezen’, de laatste tijd? De kans is klein, zo blijkt uit onderzoek van Jan Pieter van Oudenhoven. Nederlanders schelden vooral graag genitaal georiënteerd (lul, klootzak) of met ziektes (kankerlijder, teringlijder); met een vermeend gebrek aan beschaving slaan ze elkaar nauwelijks om de oren. In veel andere Europese landen doen ze dat wél: ‘maleducado’, ‘agenes’, ‘malappris’, en ‘cham’ komen inrespectievelijk het Italiaans, Grieks, Frans en Pools hard aan. Nederlanders onderscheiden zich van andere Europeanen, concludeert Van Oudenhoven. Hij beschouwt het als een aanwijzing dat er wel degelijk zoiets bestaat als een Nederlandse identiteit.

Maar er is meer. Van Oudenhoven bracht in kaart wat zo’n tweeduizend migranten in Nederland typerende eigenschappen van de Nederlanders vinden. De nieuwe Nederlanders oordelen opmerkelijk eensgezind, zo ontdekte hij. ‘De’ Nederlander is ongastvrij, heeft nauwelijks ontzag voor autoriteit, praat ongegeneerd over seks en heeft aan een half woord nooit genoeg: we zeggen liefst alles recht in elkaars gezicht. Voor veel migranten zijn dat verdraaid lastige eigenschappen om over te nemen, meent Van Oudenhoven. Lachend: ‘Iets minder openlijk over seks praten, of iets

beleefder doen tegen gezagsdragers, is niet zo heel moeilijk. Wat minder beleefd doen dan je ouders je hebben bijgebracht, is heel wat lastiger aan te leren.’

Wonderlijkste eigenschap

Dat we van migranten verwachten dat ze assimileren, zich aanpassen aan de Nederlandse samenleving en hun eigen identiteit afleggen, is misschien nog wel de wonderlijkste Nederlandse eigenschap. Van Oudenhoven: ‘Dat is een rare tegenstelling: we weten nauwelijks waaruit de Nederlandse identiteit bestaat en tóch blijven we verschillen benadrukken. Al zijn je opa en oma hier ooit naartoe gekomen uit Turkije of Marokko, en ben je zelf in Nederland geboren en getogen, je krijgt altijd de vraag waar je eigenlijk vandaan komt. In de Verenigde Staten ben je al drie weken na aankomst een Mexican-American of een Afghan-American.’

Wie van migranten eist dat ze zich meteen een Nederlandse identiteit aanmeten, heeft van culturele identiteiten niet veel begrepen, meent Van Oudenhoven. ‘Dat gaat per definitie langzaam. Uit de geschiedenis is geen enkel voorbeeld bekend van een plotse verandering van identiteit.’ Pogingen de Nederlandse identiteit vast te pinnen met canons en strikte gedragsregels, beschouwt de hoogleraar als

een achterhoedegevecht. ‘Of je nou een hand schudt of een kleine buiging maakt om iemand te begroeten – wat maakt dat nou toch uit? Sommige columnisten en politici vergroten zulke symbolische kwesties uit tot een onoverkomelijk problemen. Maar als je bij elkaar in de straat woont of je werkt bij hetzelfde bedrijf, dan kom je erachter dat je zo prima met elkaar kunt omgaan.’

Positieve signalen

Toch zijn er landen waar integratie veel beter lijkt te gaan dan in Nederland. Van Oudenhoven: ‘Canada loopt in sommige opzichten op ons voor. Maar vergeet niet dat ze daar altijd een selectief toelatingsbeleid hebben gevoerd. Vooral wie geld had of goed was opgeleid, kwam het land binnen. Wij hebben grote groepen laagopgeleide Turken en Marokkanen met een andere taal en godsdienst naar ons land gehaald. Een grotere tegenstelling in culturen bestond er nauwelijks. En dan isoleerden we de kinderen van onze gastarbeiders aanvankelijk ook nog, omdat we meenden dat ze na verloop van tijd ‘terug’ zouden gaan. Die schok moeten we nog altijd te boven komen.’

Langzamerhand ziet Van Oudenhoven het integratieproces in Nederland echter vooruit gaan. Dat de Koran in de vertaling van Kader

Canal Parade 2008

Abdolah een bestseller is, dat er in Amsterdam een poldermoskee staat waar mannen en vrouwen samen bidden, dat vrijwel elke Nederlander weet wat het Suikerfeest en de ramadan zijn en dat we ons bezoek niet meer automatisch de deur uitzetten als om zes uur de aardappels op tafel komen – het zijn allemaal positieve signalen, meent hij.

Uit recent onderzoek van Van Oudenhoven blijkt dat moslims, christenen en niet-gelovigen in Nederland dezelfde deugden belangrijk vinden. Van Oudenhoven: 'We verwachtten dat moslims veel meer waarde zouden hechten aan gehoorzaamheid en

kuisheid dan christenen en niet-gelovigen. Maar ál onze respondenten zetten sociale deugden bovenaan hun toptien: dus respect, zorgzaamheid, openheid en liefde.' Een aanwijzing dat het met de integratie de goede kant op gaat, meent Van Oudenhoven. 'Kennelijk masseren Nederlandse instituten als het onderwijs, de buurt, en het verenigingsleven ons om allemaal dezelfde waarden belangrijk te vinden.'

TEKST > RALPH AARNOUT

FOTO > GOOS VAN DER VEEN / HOLLANDSE

HOOGTE

‘Respect, zorgzaamheid, openheid en liefde’

Eredoctoraat Marilynn Brewer

Ter gelegenheid van het lustrum van de RUG werd aan onder anderen Marilynn Brewer een eredoctoraat uitgereikt. Brewer is een van de meest toonaangevende onderzoekers in de sociale psychologie, met als hoofdspecialisatie ‘groepsprocessen en intergroepsrelaties’. Zij behaalde in 1968 haar doctoraat in de sociale psychologie en is op dit moment als hoogleraar verbonden aan de Ohio State University in de VS. Een groot gedeelte van haar onderzoek richt zich op de problematische relaties tussen cultureel diverse groepen en op manieren om deze relaties te verbeteren. Ze richt zich hierbij op de maatschappij als geheel maar ook op verschillende instituties binnen de samenleving, zoals arbeidsorganisaties. Haar werk sluit hiermee zeer nauw aan bij de doelstellingen van het Instituut voor Integratie en Sociale weerbaarheid (ISW).

Instituut voor Integratie en Sociale Weerbaarheid

Hoe kan er een sociaal weerbare samenleving gecreëerd worden waarin de perspectieven en identiteiten van verschillende culturele groepen geïntegreerd zijn en deze groepen prettig met elkaar samenleven? Met deze vraag houdt het instituut voor Integratie en Sociale Weerbaarheid (ISW) zich bezig. Het multidisciplinaire onderzoek van het ISW sluit direct aan op vragen die leven bij praktijkinstellingen.

Ter gelegenheid van de uitreiking van het eredoctoraat aan Brewer hield het instituut ISW op 4 juni 2009 een symposium met als titel ‘Op weg naar nieuwe identiteiten!’. Sprekers op dit symposium waren, naast Brewer, Ruud Lubbers, Kader Abdolah, Naema Tahir en Jacques Wallage. Zij gingen in op de vraag of er in onze multiculturele samenleving nieuwe identiteiten nodig zijn om de integratie verder te bevorderen. En zo ja, hoe zouden deze er dan uit moeten komen te zien?

> www.instituutisw.nl

MUSSENGANG 2009 AFLEVERING 2

Omhoog

'Je raadt nooit wie Eduard laatst heeft gesproken,' zei Mathilde de Bruyne, 'Waldo Stroovuur!'

'Je meent het!' riep Yvette.

'Echt waar,' ging haar zus verder. 'Hij moest in de stad wezen en belde zomaar op, of Eduard wat met hem wilde drinken.'

'Wat toevallig,' zei Yvette, 'net nu wij het laatst over een reünie hadden.'

'Ja, leuk hè?' Mathilde boog haar hoofd achterover en genoot met gesloten ogen van de zon op het terras. 'Dit is toch nog steeds een wereldplek, vind je niet?'

'Heerlijk,' beaamde haar jongere zus. 'Sowieso te gek om weer eens in de stad te zijn. Je weet pas hoe erg je

Groningen mist als je er weer eens rondloopt.'

'Tja...' Mathilde keek haar even aan van opzij. 'Terwijl ik af en toe denk: had ik maar net als Yvette mijn vleugels wat meer uitgeslagen.'

'Och...' mompelde Yvette. Ze keek om zich heen of ze oogcontact met een ober kon krijgen. 'Elk voordeel heb z'n nadeel, toch?'

Mathilde begreep waar haar zus het over had. 'Heb je in Nijmegen eigenlijk leuke nieuwe collega's?' vroeg ze neutraal.

'Neuh...' bromde Yvette. 'Geen huwbare mannen van onze leeftijd, als je dat bedoelt.'

Mathilde kreeg een kleur. Af en toe

maakte ze zich wel wat zorgen over haar zus, die vroeger toch als de mannenverslindster van de Mussen-gang bekend had gestaan. Na haar afstuderen was ze gaan werken in een gezondheidscentrum in Winsum, en daarna nog een tijdje huisarts geweest in Utrecht. Sinds enkele maanden had ze een nieuwe baan bij de huisartsenopleiding aan de universiteit van Nijmegen, maar ondanks deze voorspoedige carrière was er op het gebied van de liefde al die tijd eigenlijk niks gebeurd. Mathilde vreesde dat haar man Eduard de Bock misschien wel altijd de enige grote liefde van Yvette zou blijven.

'Hoe is het nu, met jou en Eduard?'

leek Yvette haar gedachten te raden.

'Och, wel goed hoor,' mompelde Mathilde. 'Drukke praktijk hè, hier in Meerhuizen. Een nieuwbouwwijk met veel jonge gezinnen, dan weet je het wel.'

'Dat vroeg ik niet,' zei Yvette met een glimlach. Ze legde even kameraadschappelijk haar hand op Mathildes onderarm. 'Kom, we bestellen nog wat.' Ze wenkte de ober die eindelijk in de buurt was.

'Nou ja, ik snap ook wel wat je bedoelt,' ontspande Mathilde. 'Ach, je weet hoe Eduard is hè? Meestal een enthousiaste en toegewijde echtgenoot...' ze hoorde het zichzelf zeggen, 'maar hij blijft soms toch ook de onrustige stud die we allebei al jaren zo goed kennen...'

'Met een goed oog voor zijn vrouwelijke patiënten,' raadde Yvette.

'Precies.' Mathilde keek nerveus de andere kant op.

'Maar toch houden jullie het al lang vol,' zei Yvette snel. De ober kwam en zette nog twee glazen wijn voor hen neer. 'De kids doen het goed, Eduard ziet er op zijn leeftijd nog steeds goed uit...' Ze zweeg opeens.

'Ach ja...' wist ook Mathilde even niks meer te zeggen. Ze hief haar glas en keek naar Yvette. Die deed hetzelfde. Een paar minuten keken de zussen in stilte naar de voorbijgangers op het terras.

'Maar goed. Een reünie,' zei Mathilde uiteindelijk. 'Hoe pakken we dat aan?'

'We moeten eerst maar eens een lijstje met namen maken,' opperde Yvette, 'en dan kijken of we ze kunnen opsporen.'

'Via het internet moet een hoop te vinden zijn,' knikte Mathilde. 'Eens kijken, wie...'

'Annie Stortemelk!' riep Yvette enthousiast. 'Waar zou die uithangen?'

'Vast ergens op de Veluwe, met tien kinderen of zo,' lachte Mathilde. 'En Berendina...'

'Hedwig Verschuur!' viel Yvette in. 'Fredje! Stanley Druiprek! En Isabel Tamsma...' Opeens keek ze verschrikt naar haar zus. 'Oh nee, die maar niet. Dat zou wel een erg grote trigger zijn, voor Eduard, denk ik...'

'Maak je geen zorgen.' Mathilde zette haar glas neer en boog zich voorover naar Yvette. 'Eduard krijgt hem de laatste tijd, hoe zal ik het eens netjes zeggen, toch niet echt meer omhoog.'

*Tekst Frank den Hollander & Luuk Hajema
Tekening Bert Cornelius
Afleraving 1 gemist?
Kijk op www.rug.nl/broerstraat5 > archief
> maart 2009 > pagina 19*

Sexy festival in het Noorderplantsoen

FOTO MARK HOSPERS

Vorig jaar trok het Noorderzon Performing Arts Festival in de stad Groningen een slordige 135.000 bezoekers. Hoewel dat er alweer meer waren dan het jaar daarvoor, is een verhuizing naar het ruimere Stadspark van de baan. Het festival is in rustiger vaarwater gekomen, mede dankzij zijn nieuwe algemeen directeur **Femke Eerland** (1976). Elk jaar halverwege augustus, is het een

gezellige topdrukke in het Noorderplantsoen. Van hoogleraar tot crisismanager, van auralezer tot glazenwasser – behoudens een enkele zuurpruim – vindt iedereen Noorderzon leuk. Die laagdrempeligheid, in combinatie met het hoge artistieke niveau van de voorstellingen, is het handelsmerk van het festival, en dat willen artistiek leider Mark Yeoman en algemeen directeur Femke Eerland de komende jaren bestendigen.

‘Ik wil het karakter van het festival zoals het is tot uitgangspunt nemen’, zegt Eerland hierover, ‘Ik heb geen sexy boodschap.’ En dat hoeft natuurlijk ook niet, wanneer je al een sexy festival hebt dat, mede dankzij jouw inspanningen, elke zomer opnieuw de hele stad in een elfdaagse feeststemming brengt. Iets wat goed is, moet je niet willen veranderen. Dat weet Eerland als geen ander, anders had ze het niet tot algemeen directeur geschopt. Zonder papieren. Want haar studie kunst en kunstbeleid (het huidige kunsten, cultuur & media) is, sinds ze in 2001 aantrad als zakelijk leider, gestrand. Zo werd ze opgeslokt door het festival.

Hotline

Als vrouw van de praktijk heeft Eerland nergens spijt van: haar volvoering ligt in het welslagen van de onderneming om van Noorderzon een stadsfeest en een plantsoensfeest te maken. ‘Dat bijvoorbeeld Filmtheater Images, het Grand Theatre en het Noord Nederlands Toneel

ook meedoen. Sommige voorstellingen hebben meer rust nodig en als festival moet je ook gedragen worden door de instellingen in de stad. De toekomst van het festival hangt daarvan af. Na de rampen in Enschede en Volendam kwam er veel extra en vooral kostbare regelgeving bij. Daartegenover probeer je op alle mogelijke manieren dat onbezorgde festivalgevoel te behouden; ook al heb je een hotline met brandweer en politie en heb je twintig verzekeringen afgesloten, daar mag aan de voorkant niets van te zien zijn. Noorderzon is gewoon een dorpje, met een burgemeester en een dokter.’

Zonnepanelen

Het toekomstbestendig maken van dat dorpje, voor elf dagen per jaar, ziet Eerland als haar taak. ‘In 2004 is een analyse gemaakt van het gebruik van het plantsoen als evenemententerrein, over wat wel en wat niet kan. Daar werken wij mee. Vorig jaar waren er nog weer meer bezoekers dan in 2007, maar toch was het makkelijker manoeuvreren door het plantsoen, door betere looppaden, en door meer “downtown” te doen.’ Door telkens nieuwe locaties op te zoeken is het gevoel ook elke keer weer anders: ‘Dit jaar voor het eerst maken we een theaterzaal in de grote zaal van de Oosterpoort en daarvoor schrapten we een grote tent op plantsoenterrein. Daar bouwen we een CO₂-neutrale ‘kidsarea’ met een draaimolen, een hamsterrad en mobiele zonnepanelen. Qua duurzaamheid zijn we dus al bezig.’ Hebben we met Noorderzon straks wellicht behalve een sociaal en cultureel evenement ook een Al Gore-proof festival in huis? ‘Als het meezit,’ humt Eerland: ‘Kijken hoe het loopt, met de piekbelasting.’

> www.noorderzon.nl

TEKST > MINKE MUILWIJK

FOTO > PIERRE BORASCI

395^{jaar}

DE NACHT VAN KUNST & WETENSCHAP

Zaterdag 13 juni 2009

In de nacht van 13 juni zal de stad borrelen en bruisen. Op elke straathoek zijn artistieke en wetenschappelijke uitspattingen te ervaren. De Nacht van Kunst & Wetenschap, een openbaar toegankelijk festival georganiseerd door de Rijksuniversiteit Groningen en het Groninger Museum, sluit het lustrum op gepast grootse wijze af.

Kunst en wetenschap in verrassende combinaties en op onverwachte plekken; wetenschappelijke experimenten in de Der Aa-Kerk, **Ronald Giphart** en **Bas Haring** in het Groninger Museum en **Boom Chicago** in de Aula van het Academieggebouw. Beleef de Universiteitsbibliotheek alsof u in een horrorfilm bent beland, kijk met een muzikale blik naar de sterren, laat u meeslepen door wetenschappelijk theater van **CREW**, chill op het Harmonieplein met **Miss Montreal** en **The Opposites**, luister ademloos naar de lezing van de Litouwse **prof.dr. Mikhailov** en ga uit uw dak op de Vismarkt met de internationaal vermaarde DJ **Junkie XL**. Kortom, vele gasten uit de wereld van de kunst en de wetenschap, maar ook heel veel Gronings talent! Hiernaast een greep uit het programma.

Vismarkt

Om 20.30 uur wordt op de Vismarkt de Nacht van Kunst & Wetenschap geopend door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Ronald Plasterk. Hij zal samen met de faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen een kettingreactie in gang zetten. Vervolgens treedt de Big Band van het Groningse Prins Claus Conservatorium op samen met de wereldberoemde jazzmuzikant Don Braden. De bands GEM en Lefties Soul Connection zorgen voor een stevige portie rock en funk, waarna de internationaal vermaarde dj Junkie XL de avond knallend af zal sluiten.

CREW

Hoe u echt in een voorstelling kunt worden meegezogen, weet de Belgische theatergroep CREW. Zij volgt de ontwikkelingen op het gebied van 3D-technologie op de voet en verwerkt deze in voorstellingen. In 'W (Double U)' combineert CREW kunst met wetenschap en rust bezoekers uit met een complete installatie voorzien van de nieuwste snuffjes op het gebied van de door en voor hen ontworpen 'immersieve technologie'. De bezoeker maakt het verhaal! Via dit spannende experiment neemt u werkelijk een kijkje in het hoofd van de ander.

Bewegen is een kunst

Bert Otten, bewegingswetenschapper van het UMCG, bekijkt beweging vanuit kunstzinnig perspectief. Een mens in beweging laat veel zien over hoe het menselijk brein werkt. Dat brein maakt niet alleen de bewegingen mogelijk, maar is ook in staat om bewegingen van anderen te begrijpen. Dat heeft te maken met een aantal bijzondere processen. Voor wie zó naar bewegen kijkt, is bewegen een ware kunst en dat inzicht is te gebruiken bij het maken en begrijpen van kunst.

Hoe werkt een schrijver?

Bas Haring, filosoof, schrijver, presentator en hoogleraar, en Ronald Giphart, schrijver, leggen uit hoe het schrijversvak precies werkt tijdens workshops in het Groninger Museum en in het Academiegebouw. Vraag ze het hemd van het lijf, laat een boek signeren of luister gewoon lekker naar wat ze te vertellen hebben tijdens deze bijzondere workshop. Voor deze workshops moet u zich wel opgeven via de website. www.rug.nl/lustrum

www.denacht.nu

Hora Est: Het Ja en Nee van Ibn Arabi

Hypnotiserende soundscapes, live muziek, verontrustende filmbeelden en poëtische taal zijn de ingrediënten van multimediacollectief Hora Est. Hora Est neemt u mee naar de twaalfde eeuw, naar het Almohadenrijk, waar kunst en wetenschap bloeien. Een ontmoeting tussen de dertiende eeuwse Andalusische wetenschapper Averroes en de mysticus Ibn Arabi is het uitgangspunt. Kunst ontmoet wetenschap in deze multimediale performance.

Universiteitsbibliotheek

De UB, het gebouw waar de meeste wetenschap gedocumenteerd staat, mag niet ontbreken in een nacht waarin kunst en wetenschap centraal staan. Heeft u zich wel eens afgevraagd hoe het is om in volledige duisternis tussen al die bronnen der kennis rond te dwalen? Treed dan binnen in dit spookhuis der wetenschappen in het magazijn van de UB. Er is ook minder angstaanjagend vermaak: in de kantine spelen studentenbands Senzenina en VAP Vibrations en er is een 'wikipedia-lounge'. De hele UB is opgesierd met kunstobjecten, wetenschappelijke installaties, margedrukwerk en een echte drukpers. Verder wordt de 'making of' van het immense doek van Gerriet Postma vertoond. Op het plein voor de UB, de Broerstraat, kunt u een hapje eten en genieten van de muziek van Swoolish.

Op de route...

Ook onderweg op de route komt u van alles tegen: vuurspuwers, steltlopers van Close Act en de hilarische Funfare. In de Ubbo Emmiusstraat ziet u iets onverwachts: het lijkt warempel of het digitale kunstwerk van Adger Stokvisch reageert op de voorbijgangers!

Aanstormend talent

3FM Serious Talent Giovanna is bekend van optredens in De Wereld Draait Door en haar hit 'On my way'. Na tien jaar als achtergrondzangeres staat ze nu zelf in de spotlights, van Noorderslag tot aan Japan toe. Naar Giovanna's stem is het prettig luisteren. Voor het album 'Subway Silence' dook ze de metro's van Amsterdam, Parijs en New York in en ontdekte dat elk station een nieuwe sfeer met zich meebrengt, elke minuut een nieuwe emotie en dat alles voortdurend verandert, zelfs wie je denkt te zijn. Het resultaat is heerlijke feel-good muziek met invloeden uit de pop, soul, jazz, Motown en hip hop. Op 13 juni zingt zij in het Groninger Museum. Op hetzelfde podium treden die nacht ook Lucky Fonz III en Johan op. Ook op het Harmonieplein stuit u op aanstormend talent: Miss Montreal, Bertolf en The Opposites.

Langs het verleden van stad en universiteit

De geschiedenis van de universiteit is verweven met die van de stad. Op de Alumnidag op zaterdag 13 juni, kan men een historische stadswandeling maken door de binnenstad van Groningen. De wandeling voert langs locaties die herinneringen dragen aan het verleden, ook het prilste begin, van de RUG. Nog veel meer verhalen, feiten en anecdotes vindt u in het lustrumtijdschrift *Magazine 395. Grepen uit een rijke geschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen.*

Historicus Lammert Doedens, docent geschiedenis in Groningen en voorzitter van de alumnivereniging geschiedenis, was betrokken bij het ontwerpen van de canon van de geschiedenis van Groningen en het uitstippelen van de wandelroute. Doedens: 'Zonder stad geen universiteit, maar het omgekeerde is ook waar: dankzij de universiteit kon de stad Groningen een betrekkelijk dominante rol blijven spelen. Voor stad én ommelanden is de RUG veel belangrijker geweest dan ik al dacht. Daar kwam ik achter tijdens het zoeken naar ijkpunten voor de historische canon van Groningen. Het wordt vanuit de RUG niet snel gezegd, maar niemand zal ontkennen dat de universiteit de stad cachet geeft.'

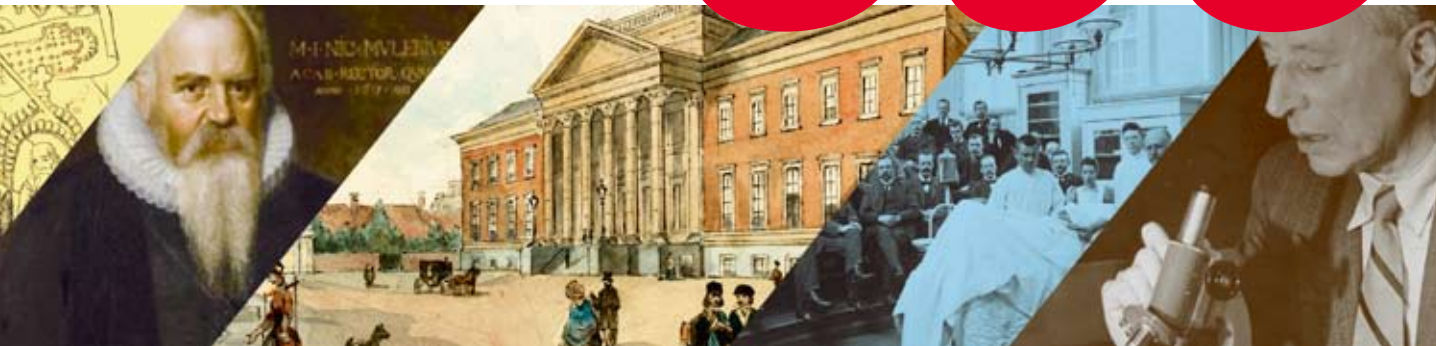
Vanaf de twaalfde eeuw werden er universiteiten gesticht in Europa, altijd op een plek waar al infrastructuur voor onderwijs aanwezig was. Dat was meestal in steden waar kathedraalscholen (scholen onder bisschoppelijke leiding) waren. Zo ook in Groningen. Na de inname van de stad in 1594 door Prins Maurits en Graaf Willem Lodewijk werd op initiatief van het nieuwe – protestantse – stadsbestuur een school voor hoger onderwijs opgericht. De voormalige kathedraalschool, de Maartensschool op het Martinikerkhof, moest daarvoor eerst verhuizen naar het door de protestanten geconfisqueerde franciscaner klooster. Dat stond op de plek tussen de huidige Broerstraat en de

Zwanestraat, waar nu de Universiteitsbibliotheek en het Universiteitsmuseum zijn. Het stadsbestuur stelde Ubbo Emmius, hervormd predikant uit Leer, aan als rector van de nieuwe Latijnse school. Hij richtte vanuit het voormalig kloostercomplex de nieuwe academie op, aan de overkant, in het eveneens geconfisqueerde Vrouw Menolda Convent. In 1614, 395 jaar geleden, werd de nieuwe academie officieel geopend.

Historische sensatie

Doedens legt de bedoeling van de stadswandeling uit: 'Toen ons als alumnivereniging geschiedenis werd gevraagd om iets te organiseren voor het lustrum, kwamen we al snel uit op een historische stadswandeling. Mensen blijken het gewoon leuk te vinden om te weten wat zich heren der heeft afgespeeld. Dat heeft denk ik te maken met iets wat destijds Johan Huizinga en tegenwoordig Frank Ankersmit "historische ervaring" of "historische sensatie" noemen. Een voorwerp of een plek kun je met meerdere zintuigen, met je gevoel, waarnemen. Als je in Rome staat, kun je de geschiedenis voelen. Als je naar Westerbork gaat, voel je het "schuldige landschap". Door plaatsen van herinnering te bezoeken beklijft een stukje geschiedenis beter. Zo maak je het verleden los uit de boeken.'

395 jaar

Historische wandeling

De route van de historische wandeling tijdens de Alumnidag begint bij het Universiteitsmuseum, waar men de eerste 'canonkamer' van Nederland, de Aletta Jacobskamer, bekijkt. Vandaar loopt men naar het voormalig negentiende-eeuwse academisch ziekenhuis aan de Munnekeholm, sinds 1903 hoofdstadskantoor. Daar wacht Rolf ter Sluis, directeur van het Universiteitsmuseum, de gasten op om uitleg te geven over de geschiedenis van het academisch ziekenhuis. Op nog vijf andere locaties worden wandelaars opgewacht door deskundigen die het verhaal vertellen dat zich op die plek heeft afgespeeld.

Hiernaast worden twee locaties nader toegelicht.

Munnekeholm

Het academisch ziekenhuis werd in 1797 opgericht door hoogleraar geneeskunde Evert Jan Thomassen à Thuessink. Gehuisvest in het 'Groene Weeshuis' telde het slechts acht bedden. Om te kunnen uitbreiden verhuisde het ziekenhuis in 1802 naar het West-Indisch Huis aan de Munnekeholm, de plaats van het huidige postkantoor. In 1903 ging het over naar de huidige locatie aan de Oostersingel. Generaties Groningers kennen de locatie aan de Munnekeholm alleen als hoofdstadskantoor, een functie die het overigens binnenkort zal verliezen. Op deze plek realiseerde Aletta Jacobs zich dat het haar roeping was om arts te worden. Hier werd pionierswerk verricht: er werden bijvoorbeeld de eerste röntgenfoto's gemaakt en men experimenteerde er met de combinatie van ziekenzorg en klinisch onderwijs. Het 'Nosocomium Academicum' groeide in ruim tweehonderd jaar tijd uit van een klein hospitaal met acht bedden tot het UMCG-complex aan de Oostersingel, dat op dit moment 1500 bedden telt en bijna 10.000 medewerkers.

Appelstraat

In de Appelstraat en aan de Reitdiepskade bevond zich in de jaren 1960 het Mathematisch Centrum van de universiteit. Op deze plekken werd pionierswerk verricht op het gebied van computers en rekenwerk. Daar stonden ook de allereerste computers, zoals het type Stantic ZEBRA (Zeer Eenvoudige Binaire Rekenautomaat), door de universiteit in 1958 aangeschaft. Het apparaat bestond uit 700 radiobuizen en 3000 diodes. De regionale pers was vol lof en bewondering over dit 'stoere' nieuwe rekenwonder. Vandaag de dag stelt deze computer helemaal niets meer voor; hij kan nog minder dan het rekenmachientje op het bureaublad van de pc.

Route:

www.rug.nl/lustrum/historische-wandeling

Andere historische stadswandelingen:

www.rug.nl/museum/educatie/inleidingen

Lustrummagazine

Ter gelegenheid van het lustrumfeest geeft de RUG een eenmalig tijdschrift uit, getiteld *Magazine 395. Grepen uit een rijke geschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen*.

Daarin staan de uitgebreide verhalen over de geschiedenis van het academisch ziekenhuis en de eerste RUG-computer, maar nog veel meer. Het magazine is te verkrijgen bij de Universiteitswinkel. 84 pagina's, prijs € 4,95

> www.rug.nl/winkel

TEKST > GERA BEL

FOTO'S > UNIVERSITEITSMUSEUM

Dolly Dots

In een donker gangetje dat stonk naar bier, stonden we onszelf te vervloeken. We droegen rare korte rokjes en idioot getoupeerd haar. 'Wie heeft dit ook alweer bedacht?,' zei een van ons, snibbig van de zenuwen. 'Het is nu te laat om je dat af te vragen,' antwoordde een ander.

We zouden zo direct gaan optreden, op de Schuit, een van de kroegen op studentenvereniging Albertus. We hadden elkaar ontmoet in 1984, tijdens ons eerste Albertus-jaar, en sindsdien vormden wij een jaarclub. Nu vierden wij ons tweejarig bestaan en daarom stonden we in dat zijgangetje van de Schuit. We gaven een feest met als hoofdact wijzelf als de Dolly Dots. En die Dolly Dots waren nu het probleem. De Dolly Dots, dat waren zes dames in korte rokjes met getoupeerd haar die het in de hitparades goed deden terwijl iedereen zich toen al afvroeg waarom. Zij zongen teksten als *Give me love, don't take it away from me* en zij deden dat nogal schreeuwerig – maar enthousiast, dat weer wel.

Hoe dan ook, studenten hielden zich niet met de Dolly Dots bezig. De Dolly Dots waren iets voor burgers, een verzetje voor mensen die ook naar het kunstschaatsen in de Martinihal gingen. Studenten luisterden naar de Simple Minds en U2, en nu gingen wij de Dolly Dots nadoen! Het leek ons eerst zo'n goede mop, maar nu we bijna op moesten, was het lachen ons vergaan. Ons optreden werd een succes. Meisjes waren we, maar aardige meisjes, en wat is er per slot van rekening verkeerd aan om naar aardige meisjes te kijken. En toen een van ons jaren later trouwde, de echte Dolly Dots waren intussen al uit elkaar, deden we onze act opnieuw. Meisjes waren we niet meer, maar aardig om naar te kijken kennelijk nog steeds.

Dit jaar viereen we ons vijfde lustrum en ik ben momenteel druk bezig met het instuderen van *Give me love, don't take it away from me*.

Ik weet zeker dat ons publiek opnieuw de ramen aan diggelen zal klappen, ook al verven we nu ons haar. Ik heb geen verstand van lustra, maar ik heb wel een diepe waarheid ontdekt: *do as the Dolly Dots, if you like the Dolly Dots*.

Menzis en de RUG: een sportieve combinatie

Menzis, een van de grootste zorgverzekeraars van Nederland, is de hoofdsponsor van de sportactiviteiten tijdens het lustrum zoals de loopclinics van onder andere Marti ten Kate en Gerard Nijboer. Menzis heeft zijn wortels in Groningen en van oudsher al een nauwe band met de stad en haar omme-landen. Vandaar dat het bedrijf ook sponsor is van onder andere de 4 Mijl van Groningen en FC Groningen. De Rijksuniversiteit Groningen en Menzis werken al ruim twintig jaar samen op verschillende vlakken. Zo kunnen werknemers en studenten van de RUG voordelig een collectieve verzekering afsluiten. Menzis heeft ervoor gekozen om zich actief in te zetten om welzijn te stimuleren. Bewegen en sporten bevorderen immers de gezondheid en voorkomen gezondheidsklachten. Daarom stimuleert de zorgverzekeraar, ook bij de RUG, mensen om meer te bewegen en te sporten.

rijksuniversiteit
groningen

Universiteitswinkel

Bestel hier of kijk op www.rug.nl/winkel

Parker vulpen

Fraaie Parker vulpen met opdruk University of Groningen. In luxe geschenkverpakking. De Esprit is simpel in gebruik. Prijs: € 49,95

Lustrum Capuchontrui

De allerlaatste van een éénmalige oplage. De rode lustrumtrui is leverbaar van Small t/m XXL. *OP = OP!* Speciale alumniprijs: € 29,95

Notitieboekje

Voor al uw aantekeningen. Afmeting: 15 x 11 cm. Speciale alumniprijs: € 9,95

Bestellen

T (050) 363 27 00
F (050) 363 72 00
E universiteitswinkel@rug.nl

Alle prijzen zijn incl. verzendkosten

Kom kijken
Universiteitswinkel
Oude Kijk in 't Jatstraat 39
www.rug.nl/winkel

www.rug.nl/winkel

Alumnidag, zaterdag 13 juni

Op 13 juni nodigt de RUG u als afgestudeerde van harte uit op de Alumnidag: 's ochtends in het Academiegebouw voor een brunch en 's middags op uw eigen faculteit. Er is hard gewerkt om u een leuk programma te bieden. Neem bijvoorbeeld de faculteit rechten, waarover Jan Brouwer vertelt.

Jaren heb je met elkaar gestudeerd. En natuurlijk afgesproken dat het contact daarna niet verloren zou gaan. Helaas gaat dat in de praktijk vaak anders. Je verliest elkaar – en vaak ook de universiteit – uit het oog. Jammer, want contact houden is niet alleen leuk, het is ook heel verhelderend. Je deelt tenslotte een interesse en vakgebied.

'Alumni delen iets met elkaar,' zegt ook Jan Brouwer, hoogleraar bij de vakgroep algemene rechtswetenschap. 'Het is belangrijk om het contact met alumni goed te onderhouden. Je creëert zo een enorm sterk netwerk van mensen die een gemeenschappelijke referentie hebben. En dat is interessant voor alle partijen.' Vandaar ook dat de rechtenfaculteit een stevig programma heeft georganiseerd op deze alumnidag.

Workshops

Het thema van de middag bij rechten is: 'Naleving van zorgplichten; een hele kunst'. Brouwer: 'Zorgplicht is een modern thema. Je kunt niet alles in het recht vangen. Er zijn voorbeelden te over waarin wordt gewerkt met algemene clausules. Neem de zorgplicht van burgemeesters. Dezen hebben de taak ervoor te zorgen dat burgers zich veilig en in vrijheid over straat kunnen begeven. Maar het is lastig aan te geven wat die taak vervolgens precies inhoudt. Rond dit thema hebben we voor de 13e juni een groot aantal workshops georganiseerd.'

Zelf zal Brouwer een workshop geven over orde in het openbaar. Maar ook alle andere takken van het recht komen aan bod. Van een workshop over de verplichting tot het doen van een juiste belastingaangifte tot een workshop over Wikipedia, het auteursrecht en

het delen van kennis en cultuur. 'We hebben met nadruk gekozen voor workshops en niet voor lezingen,' aldus Brouwer. 'Het is juist de bedoeling dat er een dialoog ontstaat. Er zijn op zo'n dag genoeg mensen aanwezig die van de hoed en de rand weten. En die vooral ook praktijkvoorbeelden aan kunnen dragen.'

Rijdende rechter

De inbreng van alumni houdt niet alleen de discussie levendig, het kan voor alle partijen leiden tot verhelderende inzichten. Brouwer: 'Daarbij merk ik dat binnen de faculteit de band met alumni steeds beter wordt. Om via hen een interessante stageplaats te regelen. Maar ook andersom, bijvoorbeeld door te helpen bij het vinden van een goede kandidaat voor een advocatenkantoor.' Daarbij worden alumni volop ingezet als beoordelaar uit de beroepspraktijk bij de studentenrechtbank, waar studenten hun togadebuut maken. Ook voor een bijzondere afsluiting van de alumnidag is gezorgd. Mr. Frank Visser, alias de Rijdende Rechter, zal een zaak behandelen. Op YouTube is sinds kort een rap te vinden van P Kwadraat waarin een hoogleraar wordt bedreigd. Maar gaat het hier echt om een bedreiging of is het een kunstuiting? In deze zaak wordt gepleit door bekende alumni, namelijk Winnie Sorgdrager en Frank de Grave. Al met al genoeg reden om 13 juni vrij te houden in de agenda.

Aanmelden?

> www.rug.nl/lustrum/informatievoor/alumni

TEKST > MARIJE SIJTSMA

FOTO > ELMER SPAARGAREN

Dit collegejaar bestaat de RUG 395 en Freia 25 jaar. Voor alumnus Albert-Jan Postma (1958), oprichter van opleidings en trainingsbedrijf Freia en directeur van Academische Opleidingen Groningen (AOG), de aanleiding om de RUG te laten blijken hoezeer hij de samenwerking waardeert: hij meldde zich als hoofdsponsor van het lustrumfeest van zijn universiteit.

Ondernemer pur sang

‘Dat de universiteit indertijd met mij is gaan ondernemen, vind ik nog steeds heel bijzonder. Vernieuwend, zelfs,’ meent Postma, zelf ondernemer pur sang. ‘Ik waardeer het enorm dat ze al die tijd vertrouwen hebben gehad in mij. We hebben begrip voor elkaars belangen en zijn echte partners geworden.’

Anno 2009 is Freia een kapitaalkrchtig opleidingsbedrijf met een hoofdkantoor in Groningen, vier business units, vier vestigingen, 400 medewerkers, twee hotels en een omzet van 70 miljoen euro.

Bijklassen

Toen Albert-Jan Postma in 1985 afstudeerde, had hij niet kunnen voorspellen hoe groot Freia zou worden. ‘De huidige situatie is organisch gegroeid.’ Hij studeerde bedrijfskunde in Groningen en haalde in 1985 zijn bul. Het was een roerige tijd: zijn vader had de oude zuivelfabriek van Veenwouden gekocht om er een museum van te maken. Postma was zelfs afgestudeerd op een onderzoek naar de haalbaarheid hiervan. Voordat het zover was,

kwam zijn vader te overlijden. ‘Ik had inmiddels een deal met het Openluchtmuseum om Freia – zo heette de fabriek – over te brengen naar Arnhem. Maar dat zou nog vijf jaar duren. Ik wilde mijn moeder, die ernaast woonde, hiermee niet opzadelen en bleef dus in het Noorden om op de fabriek te passen.’

In de week van zijn afstuderen werd hij docent Innovatievraagstukken bij Bedrijfskunde en trad hij toe tot de maatschap MCC. Postma: ‘MCC bestond uit docenten die adviezen gaven en vraagstukken oplosten. Ik vroeg of MCC een succes mocht worden en dat mocht. Maar dan alleen met mij als directeur, was mijn voorwaarde. Dat was ook goed.’ Daarna ging het snel. Postma zette de maatschap om in een stichting waarvan een aantal hoogleraren het bestuur vormden. Hij richtte Freia op om het niet-wetenschappelijke personeel te leveren. Hiermee legde hij de basis voor het huidige bedrijf.

Nijenrode

Ondertussen was de universiteit begonnen met contractonderwijs via de Academische

‘We hebben begrip voor elkaars belangen en zijn echte partners geworden.’

Opleidingen Groningen en werd Postma gevraagd als directeur. ‘Ik heb bedongen dat ik niet in dienst kwam, maar dat er een contract werd gesloten tussen Freia en AOG.’ Tien jaar later was AOG zo groot dat de oude constructie niet meer voldeed. ‘Freia heeft vijftig procent van de aandelen van AOG gekocht. Het andere deel is in handen gebleven van de stichting.’ Als het gaat om langdurige, academische leergangen werkt Postma exclusief met de universiteit samen. ‘Daar moet de RUG altijd op kunnen rekenen. Als ik morgen Nijenrode kan kopen, dan doen we dat samen of niet.’ Naast AOG telt Freia nog een groot aantal andere opleidingsbedrijven, zoals Fources (voorheen KPN Opleidingen), Intermediair Trainingen, Geoplan, NIVE Opleidingen en Horizon, met eigen vestigingen, doelgroepen en managers. ‘Alle ondersteunende diensten zitten in Groningen. Wij hebben vanaf het begin alle werkzaamheden zoals administratie, automatisering, personeelszaken en secretariaat ondergebracht bij Freia Shared Services. Dat doen we al vanaf het begin zo.’ Onder de paraplu van Freia is plaats voor allerlei opleidingen. Postma schetst het aanbod aan de hand van een leercurve. ‘Wij gaan uit van een leercurve van mensen tussen de 25 en 65 jaar. In iedere fase van je leven heb je behoefte aan een ander soort aanbod. Deelnemers aan onze Comenius-leergang komen bijvoorbeeld niet af op de leergangen van de Academie voor Management. De docenten verschillen ook sterk per leergang en dat geldt ook voor de faciliteiten die erbij horen.’

Hotels

Bij die faciliteiten horen ook twee hotels in de stad Groningen. ‘Op een gegeven moment bleek dat ons hoofdkantoor dan wel in Groningen zat, maar de cursisten hun opleiding elders in het land volgden,’ vertelt Postma. ‘Dat is ook wel logisch: het overgrote deel van onze omzet komt van buiten Groningen. De universiteit had daar toch wat moeite mee en wilde mensen naar Groningen halen. Dan moet je ze ook wat bieden: een goede locatie met hotelfunctie. Ik heb eerst

om het Stadhuis gevraagd. Leek me echt iets voor executive professionals: een mooi hotel op de Grote Markt. Dat ging niet door. Maar de gemeente had wel een ander gebouw in de binnenstad te koop: het oude GGD-gebouw aan de Radesingel. Dat gebouw is de Nieuwe Academie geworden. Hier hebben we onze kantoren, collegezalen en hotelkamers. Het dagprogramma is meestal tegen acht uur afgelopen. Dan gaat de groep eten in de stad tot een uur of half elf en dan nog samen een biertje drinken. Net alsof ze weer studeren. Op deze manier koppelen we de kracht van Groningen aan de leergangen. En bij de diploma-uitreiking op vrijdag zijn partner en kinderen aanwezig en maken ze er een weekendje Groningen van.’

Krap twee jaar na de aanschaf van De Nieuwe Academie hoorde Postma dat hij Meerwold kon kopen: het opleidingscentrum van KPN. Na lange onderhandelingen nam hij het gebouw en de opleidingen in één deal over. Omdat de twee hotels niet alleen konden draaien op cursisten, nam hij twee jaar geleden een licentie van de hotelketen New Hampshire. Sindsdien zijn beide hotels de hele week en in de weekends volgeboekt.

Geen snakker

Kijkend naar de toekomst zijn de plannen van Postma niet bescheiden. Integendeel: ‘Die 70 miljoen omzet is helemaal niks. Ik wil naar het viervoudige. Als je zoiets roept als Groninger, moet je het wel waarmaken. Anders ben je een snakker. En dat ben ik niet. Als ik zie hoe versnipperd de onderwijsmarkt is met zoveel kleine spelers, weet ik zeker dat er voor Freia nog veel terrein te winnen is. Natuurlijk merken wij ook dat bedrijven terughoudend zijn met het sturen van cursisten. Waar ik over vijf jaar wil staan? Als alles goed gaat, gaan we sparen en kunnen we over vijf jaar weer hoofdsponsor zijn van het 400-jarige bestaan van de RUG.’

TEKST > MARJAN BROUWERS

FOTO > JEROEN VAN KOOTEN

Rosalind Franklin Fellows

FOTO ELMER SPAARGAREN

Op 20 mei 2009 werden in het Academiegebouw negentien nieuwe vrouwelijke top-wetenschappers geïnstalleerd als Rosalind Franklin Fellow. HKH Prinses Máxima en minister Ronald Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen

waren als eregasten aanwezig. Het Rosalind Franklinprogramma is een universiteitsbreed stimuleringsprogramma van de RUG om het aantal vrouwen met een vaste aanstelling op hogere wetenschappelijke posities aanzienlijk te vergroten. Daarmee neemt de RUG landelijk gezien een unieke positie in. Om deze reden werd het RFF-programma onlangs door minister Plasterk van OCW als 'best practice' genoemd waar het gaat om het scheppen van kansen voor vrouwelijk talent in de wetenschap. Het programma is vernoemd naar de Engelse wetenschapster Rosalind Franklin (1920-1958) die belangrijk werk heeft verricht in het onderzoek naar de DNA-structuur.

Video-impressie van de bijeenkomst:
 > www.rug.nl/corporate/videorff

Waterbedrijf Groningen

Water beweegt je

Fris, helder, schoon water.
 Voor je knappe kop. Je sprankelende geest.
 Je bruisende ideeën.

Puur, dorstlessend, koel water.
 Voor je lenige lijf. Je soepele spieren.
 Je energieke uitstraling.

Powerwater voor je prestaties.

www.waterbedrijfgroningen.nl

Waterbedrijf Groningen: n kroaneg bedrijf

Oude vrienden

Onze universiteit is jarig en viert dit met oude vrienden, de alumni van de RUG, op zaterdag 13 juni a.s. 'Wat moet ik daar?' zo vraagt u zich misschien af, 'Ik ben al zo lang niet in Groningen geweest, komt er wel iemand die ik nog ken?'

Een paar jaar geleden was ik op een soortgelijke bijeenkomst van een universiteit in het buitenland. Ik was overgehaald door een jaargenoot om toch vooral te komen

en had eigenlijk niet zoveel zin. Er zouden veel bekenden zijn. Bekenden? Dat afstuderen was ondertussen 20 jaar geleden. Het smoelenboek van de studietijd was al lange tijd verdwenen.

Toen ik de ontvangstzaal van de oude faculteit binnenliep, schoten me, bij het zien van de eerste aanwezigen, als bij toverslag de namen van oude vrienden te binnen. Bij hen gebeurde hetzelfde. Eer we er erg in hadden waren we uren verder. In de kleine uurtjes gingen we allemaal, zeer voldaan en met een heerlijk gevoel over het weerzien, naar onze slaappleats. De reis was absoluut de moeite waard! Al hoor je niet alleen maar mooie verhalen bij zo'n gelegenheid, wat is leuker dan herinneringen ophalen en geconfronteerd worden met verhalen en anekdotes die je was vergeten?

En stel nou eens dat u op de verjaardag van de RUG niet die oude studiegenoten tegen het lijf loopt; dan is het nog steeds de moeite waard om weer eens een kijkje te nemen in het Academiegebouw in de Broerstraat. Grote kans dat u in 'uw' faculteitskamer of in de senaatszaal het portret van een van uw oude hoogleraren ziet hangen. U kunt een bezoek brengen aan uw faculteit en genieten van een lezing over uw vakgebied, gegeven door de docenten van nu en leren hoe het studieprogramma van uw vakgebied er vandaag uit ziet.

's Avonds bruijst de binnenstad. Ter ere van het verjaardagsfeest staat de binnenstad van Groningen in het teken van Kunst & Wetenschap. Dit is de gelegenheid bij uitstek voor de alumnus om zich weer eventjes, zorgeloos, student in Groningen te voelen.

De universiteit biedt haar alumni, met het feest ter gelegenheid van haar 395ste verjaardag, de kans vriendschapsbanden met studiegenoten, de faculteit, de stad en de universiteit aan te halen.

Zo'n mooie gelegenheid mogen oude vrienden natuurlijk niet laten lopen.

Tienke Koning

Directeur Ubbo Emmius Fonds

**Meer informatie
fondsenwerving**

Bekijk de website www.rug.nl/uef voor meer informatie en voorbeelden van bijzondere projecten en donatiemogelijkheden.

Giften aan het Ubbo Emmius Fonds (UEF) zijn voor u fiscaal aftrekbaar. Voor de fiscus is uw schenking een gift aan een 'algemeen nut beogende instelling'. Het UEF hoeft als erkend goed doel bovendien geen schenkingsrecht af te dragen, uw gift komt dus volledig ten goede van onderwijs en onderzoek.

Benefietavond op Albertus Magnus

Duizenden alumni hebben de afgelopen jaren hun betrokkenheid met de Rijksuniversiteit Groningen getoond. Ze gaven en gaven, via het Ubbo Emmius Fonds, geld voor onderzoek en onderwijs. Maar ook studenten voelen binding met de fondsenwerving voor de universiteit. Zo hield studentenvereniging Albertus Magnus op 25 maart 2009 een benefietavond voor het Eric Bleumink Fonds. Met een beurs van dit fonds kunnen talentvolle onderzoekers en studenten uit ontwikkelingslanden een of meer jaren in Groningen studeren. Het fonds is een van de projecten waarvoor het Ubbo Emmius Fonds geld werft.

Najagen van een droom

Volgens praeses Lars Langhout van Albertus Magnus krijgt de vereniging vaak het verzoek om zich in te zetten voor een goed doel. 'Wij vinden het echter ook belangrijk een doel te dienen dat past bij de vereniging en dichtbij haar

leden en doelstellingen staat. Het Eric Bleumink Fonds past perfect in dit plaatje. We ondersteunen onze leeftijdgenoten in het najagen van hun droom, die voor onszelf vaak zo'n vanzelfsprekendheid is, namelijk studeren.' De benefietavond had als doel zowel geld als naamsbekendheid te genereren voor het Eric Bleumink Fonds. Dit is gelukt, want met ruim € 2500 opbrengst en meer dan 500 bezoekers was de actie een groot succes.

Merijn Scholten

De avond had een cultureel tintje. Zo was er een workshop salsadansen en kon men oefenen met het draaien van plaatjes als een echte dj. In de leeszaal van Albertus trad aanstormend cabaretier en oud-Albertiaan Merijn Scholten op en in de grote zaal van Albertus was er live muziek van verschillende bands en dj's. Nu de avond goed verlopen is, bekijkt Albertus met het volgende bestuur of er volgend jaar een vervolg aan dit benefietfeest kan komen. 'We weten nog niet precies hoe we dit gaan doen, maar Albertus wil zich graag blijven inzetten voor het fonds,' zegt Langhout. 'Want,' zo redeneert hij, 'het is tenslotte een prachtig doel en op een dergelijk succes kan een vervolg natuurlijk eigenlijk niet uitblijven!'

Wilt u zich ook inzetten voor een van de projecten van het Ubbo Emmius Fonds? Neem dan contact met ons op: (050) 363 7595, uef@rug.nl. U kunt het onderzoek en onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen natuurlijk ook steunen door een donatie over te maken op rekening 10.32.55.400 tnv Ubbo Emmius Fonds.

> www.rug.nl/uef

Topontmoeting Allersmaborg

Op 12 februari 2009 vond de eerste in een reeks Topontmoetingen plaats. Een select gezelschap uit het bedrijfsleven en de wetenschap discussieerde in de Allersmaborg over het thema 'Leadership in Business & Financial Ethics'. Onder meer Robeco-voorzitter George Möller en RUG-hoogleraar Lodi Nauta lieten hun licht schijnen over oorzaken en oplossingen van de financiële crisis. Dit najaar staan nieuwe Topontmoetingen op het programma. Het zijn besloten bijeenkomsten, maar het is de bedoeling dat aspecten uit de discussie benut worden in het onderzoek en onderwijs van de universiteit.

Alumnus van Jaar

De Rijksuniversiteit Groningen telt vele bijzondere alumni. Zo blijkt wel uit de nominaties die wij kregen aangereikt voor de onderscheiding Alumnus van het Jaar 2009. Vanaf dit jaar zal deze prijs jaarlijks worden uitgereikt aan een oud-student die een uitzonderlijke bijdrage heeft geleverd aan de maatschappij, de wetenschap of de cultuur.

Uit de inzendingen is de volgende shortlist samengesteld:

Justin Kroesen (Godgeleerdheid, 1999 & 2003), docent RUG, drijvende kracht achter het behoud van cultureel (kerkelijk) erfgoed van Nederland en daarbuiten.

Jeroen Smit (Bedrijfskunde, 1986), publicist (o.a. 'Het drama AHOLD' en 'De Prooi') en presentator.

Bart Stapert (Rechten, 1989), advocaat, oud-voorzitter Amnesty International Nederland, strijder tegen de doodstraf.

Een jury, bestaande uit Rector Magnificus Frans Swartz (voorzitter), hoogleraar Janka Stoker, student Presidiumlid Erik Verdonk en hoofd communicatie van de RUG Piet Bouma, zal uit deze kandidaten een winnaar kiezen.

De feestelijke uitreiking van de prijs vindt plaats tijdens de Alumnidag op 13 juni 2009 om 12.30 uur in het Academiegebouw.

Gratis klassiek concert

Op de Alumnidag op **13 juni 2009** geeft het Koninklijk Academisch Orkest van de Universiteit van Uppsala o.l.v. Stefan Karpe een concert in de Martinikerk te Groningen. Op het programma staan werken van Sergej Rachmaninov, Bela Bartok en Nils-Erik Mhammerfeldt. Het orkest is opgericht in 1627 en behoort tot de meest toonaangevende van Zweden. Aanvang: 18.30 uur. Toegang: gratis voor alumni van de RUG. Bezoekers kunnen een vrijwillige bijdrage geven aan het Erik Bleumink Fonds, waarmee studenten uit ontwikkelingslanden in de gelegenheid worden gesteld (een deel van) hun studie in Groningen te volgen.

Internationale alumnibijeenkomsten

'Wanneer ben je voor het laatst in Groningen geweest?' 'Waar kun je tegenwoordig in de binnenstad lekker eten?' Franse en Spaanse 'Groningers' konden elkaar dit voorjaar ontmoeten in Parijs, Madrid en Barcelona. In samenwerking met tien Nederlandse universiteiten hield de Nederlandse ambassadeur Hugo Siblesz op 8 april 2009 een bijeenkomst voor alumni die in Frankrijk wonen. Zijn collega Como van Hellenberg Hubar organiseerde voor alumni in Spanje soortgelijke evenementen op 6 en 7 mei.

Tijdens de bijeenkomsten was er uitgebreid gelegenheid om herinneringen op te halen aan de studiestad, te netwerken en te discussiëren over de lezingen van onder meer Louise Fresco (Frankrijk) en Herman Philipse (Spanje). De meeste deelnemers kenden elkaar niet van de collegebanken, maar hadden al snel geanimeerde gesprekken. Jong en oud mengden heel gemakkelijk. Er werd onderling informatie uitgewisseld, visitekaartjes gingen van hand tot hand en hier en daar werd elkaar goede raad gegeven.

De RUG onderzoekt de mogelijkheden om ook in andere landen bijeenkomsten voor oud-studenten te organiseren. Kent u alumni in bijvoorbeeld Duitsland of Groot-Brittannië? Woont u zelf in het buitenland en hebt u belangstelling voor een bijeenkomst? Laat het ons weten: alumni@rug.nl.

FOTO'S > EMILE GREGOIR

Crisis: Kans of blijven zitten waar je zit?

De arbeidsmarkt is in enkele maanden sterk veranderd als gevolg van de economische crisis. Toch heb je met een universitaire opleiding op zak nog voldoende kansen om een nieuwe baan te vinden, zo blijkt uit recent onderzoek van *Intermediair* en het UWV. Hoger opgeleiden hebben daar zelf ook nog steeds vertrouwen in. Hoewel steeds meer mensen kiezen voor de veiligheid van de huidige baan, blijkt de meeste arbeidsmarktmobiliteit in deze groep hoger opgeleiden te zitten. Vooral in de financiële en dienstverlenende sector en in iets mindere mate in de sectoren onderwijs, zorg en openbaar bestuur blijkt het aantal banen niet te zijn afgenomen.

Daar kun je als hoger opgeleide je voordeel mee doen. Hoe creëer je in deze tijd nu de meeste kansen? Voor zowel starters als hoogopgeleide werknemers is het belangrijk je te onderscheiden met je persoonlijkheid, je talent goed te kennen en te weten waarin en waarheen je jezelf verder wilt ontwikkelen. Verder is, juist nu, face to face netwerken dé manier om een leuke interessante baan te vinden.

Mocht je nadenken over een nieuwe stap, willen weten waar jouw carrièrekansen liggen en hoe jij je talent nog meer tot ontwikkeling kan laten komen, dan is het **Talent & Career Center**, expertisecentrum voor opgeleiden (gelieerd aan de RUG), een goede gesprekspartner.

> www.talentcareercenter.nl > tel. (050) 311 1589

Alumni online

Online in contact komen met oud-studiegenoten? Studietoelagen uitwisselen met andere alumni? Dat kan via het online Alumni Netwerk. Nog geen lid? Geef u dan nu op via www.rug.nl/alumni > alumni online. U krijgt dan een eigen profielpagina op het Alumni Netwerk en een bijbehorend alumnus e-mailadres met mailbox.

**Kom ook naar de
Alumnidag
op 13 juni 2009!
inschrijven
is nog mogelijk!**

**[www.rug.nl/
lustrum/inschrijven](http://www.rug.nl/lustrum/inschrijven)**

Ook na het afstuderen blijven veel alumni zich inzetten voor de universiteit. **Marian Nijlunsing (Sociale Psychologie, 1978) vertelt over haar betrokkenheid bij de nieuwe alumnivereniging Psychologie.**

‘Leuk om weer psychologen te ontmoeten.’

Het is ruim dertig jaar geleden dat Marian Nijlunsing (1952) haar bul kreeg uitgereikt aan wat toen nog de Faculteit Psychologie was. Sinds die tijd werkte ze onder meer bij een natuurvoedingswinkel, was coördinator externe betrekkingen voor de Waddenvereniging in Harlingen en was stafid bij het COS Groningen, een expertisecentrum op het gebied van ontwikkelingsvraagstukken en internationale samenwerking. Inmiddels werkt Marian al een groot aantal jaren bij de Hanzehogeschool Groningen, als docent bij het Instituut voor Facility Management. Ze geeft trainingen in managementvaardigheden, doceert over Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en coördineert een onderwijsblok over innovatief dienstverleners. Sinds kort is ze ook weer actief bij de RUG. ‘Een tijdje geleden kwam er een oproep van Psychologie om mee te denken over de oprichting van een alumnivereniging. Eigenlijk had ik het heel druk met mijn werk. Toch heb ik gereageerd, want ik wilde wel weer iets met mijn studie doen. Ik heb veel aan mijn opleiding gehad, kennis opgedaan over leiderschap en hoe mensen zich in groepen gedragen, bijvoorbeeld. Zo’n studie heeft voor een groot deel je leven bepaald, je gevormd. Het leek me leuk daar weer

naar terug te gaan, weer psychologen te ontmoeten en te praten over ontwikkelingen in het vakgebied.’

Veel belangstelling

Samen met Anouk Douma en Frits Visser verzette ze de afgelopen maanden het nodige werk, zodat op 13 juni aanstaande, tijdens de Alumnidag op het lustrum, de nieuwe alumnivereniging officieel kan worden opgericht. De naam wordt: Groninger Alumnivereniging Psychologie (GAP) en Marian wordt de eerste voorzitter. ‘Het is de bedoeling dat er in ieder geval jaarlijks enkele bijeenkomsten gehouden worden en dat mensen via activiteiten en de website weer met elkaar in contact komen. Zo’n 240 mensen hebben al laten weten dat ze belangstelling hebben. Ik hoop dat die ook actief mee gaan doen. Je kunt met z’n drieën wel plannen bedenken, maar je hebt de inbreng van de leden nodig om het een succes te laten worden.’

Meer informatie over de nieuwe alumnivereniging psychologie is te vinden op:

> www.rugpsychologie-alumni.nl

TEKST > BERT WOLFKAMP

FOTO > JEROEN VAN KOOTEN

Vertel je eigen verhaal en zorg dat je verhaal klopt. Wees authentiek en probeer niet het succes van een ander te kopiëren. Verdiep je in mensen en probeer ze niet te verleiden met loze kreten. Een gesprek met marketeer, ondernemer en docent Marc van Eck (43) is bijna een korte cursus marketing nieuwe stijl. Een gesprek ook waaruit blijkt hoe Van Eck deelnemers aan de postacademische Leergang Talent en Organisatieontwikkeling van de Academie voor Management weet te inspireren.

Na 26 jaar Groningen, waar zijn moeder nog steeds woont, vertrok Marc van Eck met zijn bul bedrijfseconomie naar Rotterdam om te beginnen aan een aanvankelijk typische marketingloopbaan bij Procter & Gamble en daarna Bain Company. Acht jaar geleden ontmoette hij ene Niels Willems. Iemand met een echte HR-achtergrond. Ze raakten geïnteresseerd in elkaars vakgebied en begonnen samen het bureau Business Openers, dat inmiddels vijftien medewerkers telt. Hun ervaringen en expertise hebben ze gebundeld in het boek *Internal Branding in de Praktijk: het merk als kompas*, dat in 2008 werd uitgeroepen tot Beste Marketingboek van het Jaar. 'Daaruit blijkt wel hoezeer ons verhaal aanslaat.'

Internal branding

Wat houdt het verhaal van Van Eck dan in? Hij vertelt in het kort wat hij ook de deelnemers van Talent & Organisatieontwikkeling vertelt. Een uitstekende leergang, vindt hij. Net als Van Eck, zoekt John Peters, kerndocent van de leergang, naar de

Leergang Talent en Organisatie- ontwikkeling

TEKST > MARJAN BROUWERS

‘Er is niets mis met het verleiden van mensen. Als je dat maar doet met een verhaal dat klopt en dat authentiek is.’

verbinding tussen marketing en mensen en zet hij mensen graag op het verkeerde been zodat ze verder gaan kijken dan hun eigen vakgebied. Van Eck: ‘Door mijn gesprekken met Niels realiseerde ik me dat er in mijn studie bedrijfseconomie eigenlijk helemaal geen aandacht was voor mensen. En wat is marktgerichtheid anders dan je verdiepen in wat mensen beweegt? In het onderwijs en in bedrijven en organisaties zijn Marketing en HRM twee totaal gescheiden werelden. Wij zijn het eerste bureau dat deze werkvelden met succes aan elkaar heeft geknoopt. Internal Branding betekent dat je mensen binnen en buiten je organisatie inspireert. Dat je ervoor zorgt dat het verhaal dat je binnen vertelt gelijk is aan wat je naar buiten toe vertelt. Dat het niet mogelijk is dat hier verschil tussen bestaat.’

Met verschillende voorbeelden legt hij uit wat hij bedoelt. De HEMA staat voor een nuchter bedrijf met een knipoog. ‘Dan verwacht je niet dat de medewerkers chagrijnig zijn.’ Van de medewerkers van Zwitserleven verwacht hij dat ze geen last van stress hebben. ‘Bij dat merk zou een medewerkersontspanningsonderzoek passen.’ Ziggo deed het vorig jaar helemaal verkeerd, vindt hij. ‘Te veel reclame, te weinig aandacht voor het product en de klanten. Dat kan echt niet meer anno nu. Loze kreten, verzonnen dingen: doe dat toch niet. Neem Interpolis. Een perfect voorbeeld van een organisatie die transparant wilde zijn en dat ook op alle fronten waarmaakte. Maar nu Interpolis is overgenomen door Achmea, klopt het niet meer.’

Authentiek

De Rabobank doet dit juist heel goed, vindt hij. ‘Het wezen van de Rabobank is sociale cohesie. Dat zie je in alles: lokale banken, microkredieten, beleggingsproducten voor familiebedrijven. Het klopt allemaal en daarom vinden mensen de Rabobank de meest betrouwbare bank van Nederland. Het gaat erom dat je de juiste positionering kiest. Een positionering die bij je past en die je kunt waar- maken. Er is niets mis met het verleiden van mensen. Als je dat maar doet met een verhaal dat klopt en dat authentiek is. De ABN Amro moet niet proberen de Rabobank te kopiëren. Dat werkt niet. De ABN Amro is van oudsher een bank voor ambitieuze mensen, die iets willen bereiken. De een voelt zich daartoe aangesproken, de ander niet. En dat is dus prima.’

Van Eck signaleert dat sterke merken vaak samengaan met charismatisch leiderschap. ‘Steve Jobs bij Apple of de oprichters van Google, dat zijn leiders die hun overtuiging kunnen doorvoeren in hun hele organisatie. Het gaat erom

dat zo’n gevoel overal in terugkomt en dat de mensen van het bedrijf zich er ook naar gedragen. Voor dit soort merken is de uitdaging sterk te blijven na het vertrek van de leider.’ Een sterk merk betekent ook dat mensen het gevoel hebben dat ze bij een club horen. ‘Ze horen bij de mensen die Apple gebruiken of een Hi- telefoon hebben. Als je dat gevoel bij klanten teweeg kunt brengen, heb je een sterk merk.’

Ziel

Met zijn bedrijf Business Openers begeleidt hij organisaties bij hun branding. ‘Het liefst met organisaties die hun ziel kwijt zijn. De laatste tijd ben ik vooral bezig met organisaties in de publieke sector. Ik kan ontzettend boos worden om het gemeenschaps- geld dat wordt verspild aan loze kreten. Zoals “Het kan in Almere”. Dat heeft toch niets met Almere te maken? Of “Er gaat niets boven Groningen”. Klopt topografisch gezien, maar inhoudelijk is het een zwakke kreet. Alleen voor studenten klopt dit: niet voor Groningen in de volle breedte.’

Tijdens de leergang heeft hij te maken met managers die zich verantwoordelijk voelen voor de continue ontwikkeling en groei van medewerkers en organisatie. ‘In mijn college neem ik ze mee naar de wereld van merken en laat ze zelf voelen hoe je met die merken kunt omgaan. En wat je daar als leidinggevende mee zou kunnen doen. Het gaat erom dat je ervoor zorgt dat de mensen in je bedrijf de merkwwaarden delen. Solliciteert er een geweldige kandidaat bij jouw organisatie die totaal niet bij je merk past, dan moet je die persoon gewoon afwijzen. Als je organisatie een ziel heeft waar iedereen in gelooft, neemt de inspiratie toe en wordt de output ogenblikkelijk veel beter. Dat is in deze tijd zeer relevant.’

Medellín Secret

Van Eck is een ondernemer die graag andere ondernemers een handje helpt. Zo zijn hij en Willems mede-eigenaar van het Colombiaanse koffiemark Medellín Secret. De enige ‘single Finca-koffie’ (van één plantage afkomstig) in Europa, met een uitmuntende kwaliteit. Op deze manier steunt hij de koffieboer die de koffie produceert. ‘Ik wil ook bewijzen dat je een merk kunt bouwen tegen de stroom in, zonder hoge reclame- budgetten. En dat lukt: het Stedelijk Museum, Luxor en het Circustheater schenken onze koffie.’

Academie voor Management

De eerstvolgende editie Talent en Organisatieontwikkeling start op woensdag 11 november 2009.

INFORMATIE- BIJEENKOMSTEN

do 11 juni 2009

Public Strategy Course
ma 22 juni 2009

Strategisch Programma-
management

di 8 september 2009

Strategische Marketing-
communicatie

di 15 september 2009

Merkmanagement

woe 16 september 2009

Business Strategy Course

ma 21 september 2009

Bestuurlijk Leiderschap

di 22 september 2009

Excelleren in Diensten-
marketing

di 20 oktober 2009

HR-Strateeg

STARTDATA ANDERE LEERGANGEN

do 25 juni 2009

Summer Academy

ma 6 juli 2009

Summercourse

Verandermanagement

ma 7 september 2009

Afstudeertraject

di 15 september 2009

HR-Strateeg

di 29 september 2009

Management van Organisaties

MEER INFORMATIE

Bel (050) 316 21 15 of kijk op
www.aog.nl en www.academie-
voormanagement.nl

Aanwinsten

Sinds de stichting in 1614 heeft de Groningse universiteit de traditie dat het portret van emeriti-hoogleraren of andere verdienstelijke personen, wordt aangeboden aan de alma mater.

Th.P. van Baaren †
Egyptische taal- en letterkunde
(1952-1981)
door Pieter Pander

J.S. Faber †
Farmaceutische en analytische
scheikunde (1958-1984)
door Valerio Cugia

O. Hokwerda
Tandheelkundige aspecten van
de geneeskunde (1972-1997)
door Jannes Kleiker

L.A. Joosse †
Obstetrie en gynaecologie
(1960-1975)
door Sylvia Willink-Quiel

Inlichtingen over schenking van portretten: prof.dr. G. Boering,
tel. (050) 541 6483 of gtboering@hetnet.nl
Veel meer afbeeldingen vindt u op www.rug.nl/museum.

MEDISCHE WETENSCHAPPEN

9 juni 2009

prof.dr. J.L. (Hans) Hillege
Obstetrie en Gynaecologie

16 juni 2009

prof.dr. H.W. (Hans) Nijman
Gynaecologische oncologie

22 september 2009

prof.dr. H.M. (Marika) Boezen
*Genetische epidemiologie van chronische
luchtwegaandoeningen*

28 september 2009

prof.dr. I.P. (Ido) Kema
Klinische chemie

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

23 juni 2009

prof.dr. S.H. (Simon) Heisterkamp
*Statistische methoden in genetische
pharmacogenomics*

7 september 2009

prof.dr. M. (Menno) Schilthuizen
Biodiversiteit van Nederlandse insecten

14 september 2009

prof.dr. E.R. (Edwin) van den Heuvel
Statistiek en Stochastiek

14 september 2009

prof.dr. E.C. (Ernst) Wit
Statistiek en Stochastiek

RECHTEN

30 juni 2009

prof.dr.mr. H.M. (Hélène) Vletter-van Dort
Effectenrecht

LETTEREN

8 september 2009

prof.dr. W.G. (Wil) Pansters
Latijns-Amerika, i.h.b. Mexico

15 september 2009

prof.dr. M. (Muriel) Norde
Scandinavische taal- en letterkunde

29 september 2009

prof.dr. J. (Jan) Debbaut
*Presentatie van moderne en hedendaagse
beeldende kunst*

13 oktober 2009

prof.dr. J.F.J. (Jeroen) Duindam
Vroegmoderne geschiedenis

ECONOMIE EN BEDRIJFSKUNDE

6 oktober 2009

prof.dr. W.G.M. (Wim) Holterman
Business Valuation

Wijzigingen voorbehouden

Informatie: Ingrid Schut-Houwen, tel.
(050) 363 52 90 of www.rug.nl > agenda

24e jaargang
2e nummer/juni 2009
ISSN 0921-1721

Broerstraat 5 is een gratis kwartaal­magazine voor alle afge­studeerden en gepromoveerden van de Rijksuniversiteit Gronin­gen, inclusief oud-cursisten van de Academische Opleidingen Groningen. *Broerstraat 5* wil ertoe bijdragen dat het contact tussen de universiteit en iedereen die daar onderwijs heeft gevolgd in stand blijft en zo mogelijk intensiever wordt. Heeft u opmerkingen of ideeën? Laat het ons weten!

Redactieadres

Redactie Broerstraat 5
Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon (050) 363 52 36
redactieB5@rug.nl

Internet

www.rug.nl/broerstraat5

Redactie

Fenneke Colstee-Wieringa
Gert Gritter
Marlies Jongman
Elco van der Wilt
Bert Wolfkamp

Hoofredactie

Fenneke Colstee-Wieringa

Ontwerp en lay-out

In Ontwerp, Assen

Druk

Thieme Rotatie, Zwolle
Oplage 65.000

Adreswijzigingen

De RUG hecht veel waarde aan contact met oud-studenten. Conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens gaat de universiteit zorgvuldig met adresgegevens om. Indien u wijzigingen wilt doorgeven of contact niet op prijs stelt, dan kunt u zich wenden tot:

Alumnirelaties RUG

Rijksuniversiteit Groningen
Postbus 72
9700 AB Groningen
Telefoon (050) 363 30 61
alumni@rug.nl

profiteren van onze
sportieve combinatie?

Menzis en de Rijksuniversiteit Groningen werken al 20 jaar samen. En daar profiteren medewerkers en studenten van.

Zij kunnen gebruik maken van het Fit&Actief Voordeelprogramma én van de scherpe premie voor hun zorgverzekering. Kijk eens op www.menzis.nl/rug.

www.menzis.nl

elk menz is er één.

De twee geografen in deze Achteraf willen allebei bijdragen aan de toekomst van het land. De een doet dat hoog in de top van het Ministerie van Economische Zaken, de ander voor de klas op het Willem Lodewijk Gymnasium.

TEKST >
ELLIS ELLENBROEK
FOTO >
ELMER SPAAR-
GAREN (L)

JAN TEN BRUMMELHUIS (54)

STUDIE > sociale geografie van 1972 tot 1980, daarna lerarenopleiding geschiedenis aan de NHL

WERK > leraar aardrijkskunde en geschiedenis op het Groningse Willem Lodewijk Gymnasium

HUIS > gezinswoning in de Groningse wijk De Wijert-Zuid

HUISSHOUDEN > getrouwd met Antoinette (42); kinderen Lisa (14) en Marijn (9)

JAARINKOMEN > 50.640 euro (werkt 4 dagen per week)

'Voor mij was Groningen één grote ontsnappingsoefening uit een wereld waar ik weinig mee had. Ik was een jong jochie van een boerderij in Twente. Carrière maken en geld verdienen, daar ging het in Twente om. Al die jaren dat ik studeerde hebben ze me daar nooit iets anders gevraagd dan: 'Hoeveel ga je ermee verdienen?' Met dat soort vragen hield ik me niet bezig. Ik had een goede studiebeurs, het leven kabbelde voort. Ik haalde wat punten, reisde wat, schilderde, deed aan atletiek. Ik was nieuwsgierig naar het leven. Pas op het allerlaatste van mijn studie dacht ik: Verrek, ik moet ook nog een baan vinden! Dat ging dus beroerd. Ik had steeds goede cijfers gehaald, was actief geweest bij de studievereniging Ibn Battuta. Ik dacht: Er is wel een baan voor mij. Nou, mooi niet. Ik was niet aangepast. Netwerken, de goeie mensen leren kennen, of zelfs maar etiquette, daar had ik nooit bij stil gestaan. Dat ik een aardappel in mijn keel nodig had om een baan te vinden, wist ik niet. Bovendien: De arbeidsmarkt was in die tijd in elkaar gestort. Veel mensen uit mijn tijd hadden na vijf jaar nog geen baan, die werden timmerman. Ik kreeg in 1981 een kleine deeltijdbaan aan het Willem Lodewijk Gymnasium. Vrij snel kon ik ook wat uren geschiedenis geven, wat ik minstens zo leuk vind als aardrijkskunde. Ik ben op het WLG gebleven. En dat voelt heel goed. Het is een goeie school, een kleine sterke wereld die we sterk willen houden met goed onderwijs en door de kinderen te leren kritisch te zijn. In de maatschappijvakken die ik geef zijn we voortdurend bezig met onderwerpen die er toe doen. Wat niet in de krant staat, dat vertel ik hun. Of ik probeer ze ervan bewust te maken hoe de media werken. Mijn lesgeven is eigenlijk niks anders dan het invullen van gaten en het zoeken van evenwicht: Wat is hiervan waar, en wat niet? Ik sta vaak met een zwaaiende vinger voor de klas. Demagogisch? Juist niet! Ik zeg voortdurend dat ze mij niet serieus moeten nemen, maar dat ze moeten begrijpen waarom ik zo sta.'

MARK FREQUIN (56)

STUDIE > sociale geografie/planologie van 1971 tot 1978

WERK > directeur-generaal Energie en Telecom op het Ministerie van Economische Zaken

HUIS > tegen de Haagse duinen aan

HUISSHOUDEN > getrouwd met Liesbeth (55); kinderen Menno (28) en Manon (25)

JAARINKOMEN > 137.445 euro

'Ik blijf op een lijstje van tweehonderd meest invloedrijke Nederlanders te staan. Een collega vertelde me dat. Het was voor mij een verrassing toen ik dat hoorde, ik kijk niet naar mezelf als topman. Maar blijkbaar tikken een aantal dingen daarvoor aan. In de top van de rijksoverheid heb je natuurlijk gelegenheid invloed te hebben. Ik wist al wel heel vroeg dat ik iets wilde met de inrichting van Nederland. De toekomst. Hoe kun je die maken en beïnvloeden? Het lag voor de hand dat ik bij de overheid terecht zou komen. Maar dat ik in de richting van bestuurlijke rollen werd gezogen kwam ook doordat ik actief was bij Albertus Magnus en later in het faculteitsbestuur. Ik zat net in de golf van na 1968. We hadden allemaal langer haar, we waren onconventioneel. En we waren vol van maatschappelijke idealen, zelfbewust bezig met het beter maken van de wereld. Links heb ik me nooit gevoeld. Ik ben nogal eigenzinnig. Hoe kunnen wij voor de toekomst zorgen? Hoe krijgen wij, als het gas in Groningen op raakt, nieuwe bronnen van energie? Dat is een thema – een van de – waar ik nu mee bezig ben. Per jaar geef ik één miljard subsidie weg aan duurzame energie. Maar ik ben ook betrokken bij gasboringen in de Waddenzee en het krijgen van gas uit bijvoorbeeld Algerije of Angola. Ik werk gauw 75 uur per week en reis veel. Even een schoon overhemd aandoen op het vliegveld en op naar de volgende afspraak, zo gaat het vaak. Op dit moment kom ik net uit Brussel en zit ik in de auto naar Den Haag. Ik heb een flinke drive. Ik wil dingen. En ik blijf het te kunnen. Die combinatie is, zou ik willen zeggen, kicken. Eerder ben ik directeur-generaal bij Verkeer en Waterstaat geweest, plaatsvervangend secretaris-generaal bij Justitie en ik heb topbanen bij OC&W gehad. Meestal ga ik om de drie jaar over op een ander pakket. Want na verloop van tijd weet ik ongeveer wel hoe dingen zitten. En ik wil het graag spannend houden.'